ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

ΕΤΟΣ ΚΕ΄ — ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1950 - ΤΕΥΧ. 9

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ. ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

† Ο ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ ΔΩΡΟΘΕΟΣ

Ο ΝΟΥΣ ΩΣ ΟΔΗΓΟΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΙΟΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ο ΠΡΟΦΗΤΑΝΑΞ Δαβὶδ ἐμπνευσμένος ἀπὸ θείαν δύναμιν καὶ χάριν, ἀλλὰ συγχρόνως προικισμένος καὶ μὲ νοητὰ τῆς φαντασίας πτερά, ὡς μέγας λυρικὸς ποιητής, ἀπομακρύνεται πολλὲς φορὲς ἀπὸ τὴν γηΐνην αὐτὴν σφαῖραν. Τὴν ἀπομάκρυνσιν αὐτὴν ἰδιαιτέρως τὴν ἐπιδιώκει ὕστερον ἀπὸ μίαν μεγάλην ἁμαρτίαν ἡ ὁποία ἀνεστάτωνε τὴν ἰσορροπίαν τῆς ἐσωτερικῆς του ὑπάρξεως καὶ τὸν ἔρριπτεν εἰς τὴν τεταραγμένην θάλασσαν τῆς ἀνησυχίας καὶ τῆς ἐνδομύχου τρικυμίας καὶ δυστυχίας. Ζητεῖ πτερὰ νοητά, διὰ νὰ ἀναβῇ εἰς τὰ ὑπὲρ αἴσθησιν, εἰς τὰ μυστηριώδη ὕψη τοῦ Ἀπείρου — «Τίς δώσει μοι πτέρυγας ὡσεὶ περιστερᾶς καὶ πετασθήσομαι» ; — καὶ ἐκεῖ νὰ εὕρῃ τὴν σωτηρίαν του. Εἰς τὸν πεντηκοστὸν ψαλμόν, τὴν ἔκφρασιν αὐτὴν τοῦ πόνου τῆς μετανοίας καὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ θείου ἐλέους, ζητεῖ «καρδίαν καθαράν», «πνεῦμα εὐθὲς» καὶ πρὸ πάντων **«πνεῦμα ἡγεμονικόν»**. Ὁ Θεοδώρητος ἐξηγεῖ τὰς δύο αὐτὰς λέξεις μὲ ἄλλας δύο: «αὐτοκράτορα λογισμόν». Πολὺ ἐπιτυχὴς ἐξήγησις. Ὁ νοῦς, ἡ ὑγιὴς καὶ ἰσορροπημένη διάνοια (περὶ αὐτῆς πρόκειται) πρέπει νὰ εἶναι ὁ ὁδηγὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ εἰς τὰ λόγια του καὶ εἰς τὰς πράξεις του, εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς του εἴτε ἀτομικῆς εἴτε δημοσίας. Ὁ μέγας Ἀθανάσιος τὸν ἡγεμονικὸν νοῦν τοῦ Δαβὶδ ἀποκαλεῖ «νοῦν ἐπιστήμονα». Ὅταν, λέγει, ὁ νοῦς αὐτὸς εἶναι κύριος τῶν σωματικῶν αἰσθήσεων («ὅταν ὁ ἐπιστήμων νοῦς αὐτῶν ἡγεμονεύσῃ») τότε ἡ ψυχὴ διακρίνει καὶ γνωρίζει «ὃ ποιεῖ καὶ ὃ πράττει»[1]). Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ψυχικοῦ βίου τοῦ ἀνθρώπου ἀναλύσας, ἀναπτύσσει ὡς ἑξῆς τὰς διαφόρους ἰδιότητας τοῦ νοῦ: «Ὁ Θεός, γράφει, μᾶς ἔδωκε νοῦν. Πρὸς ποῖον σκοπὸν μᾶς ἐχορήγησε τὸ

---

[1]) **Λόγος κατὰ Ἑλλήνων.**

δῶρον αὐτό; Διὰ νὰ σκορπίζωμεν τὴν ἀμάθειάν μας καὶ νὰ ἠμποροῦμεν νὰ κρίνωμεν ὀρθῶς περὶ τῶν πραγμάτων. Πρὸς τούτοις ἔχει καὶ ἕνα ἄλλον προορισμὸν ὁ ὑγιὴς ἀνθρώπινος νοῦς: Ἡ ζωὴ εἶναι γεμάτη ἀπὸ διαφόρους περιστάσεις, ἀπὸ πολλὰ γεγονότα τὰ ὁποῖα προξενοῦν βλάβην εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν λυποῦν. Ἐναντίον αὐτῶν θὰ μεταχειρισθῶμεν τὸν νοῦν μας ὡς ὅπλον καὶ ὡς φῶς καὶ τοιουτοτρόπως θὰ εἴμεθα προφυλαγμένοι ἀπὸ τὰ δεινὰ τῆς ζωῆς».[2]) Εὐκόλως ἐννοεῖται ὅτι ὁ θεῖος Χρυσόστομος, δίδων τοιαύτην ἰδιότητα καὶ δύναμιν εἰς τὸν νοῦν, δὲν ἐκλαμβάνει αὐτὸν ὡς ψυχρὰν λογικήν, γυμνωμένην ἀπὸ πᾶσαν οἱανδήποτε ἄλλην ἰδιότητα καὶ δύναμιν. Τρανὴ ἀπόδειξις τούτου εἶναι τὸ ἑξῆς: Ἐξηγῶν τὸ εὐαγγελικὸν «εἰ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος πόσον;» (Ματθ. στ΄, 23) φαίνεται ὅτι ἀποδίδει εἰς τὸν νοῦν «τὸν κυβερνήτην», «τὸν λύχνον» καὶ ἠθικὴν ἔννοιαν, δ.λ.δ. προικισμένον μὲ ἠθικὸν αἰσθητήριον πρὸς διάγνωσιν τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ.[3]) Ἐδῶ πρόκειται περὶ τῆς «διττῆς ἀρετῆς», κατὰ τὸν ὁρισμὸν τοῦ Ἀριστοτέλους, «διανοητικῆς καὶ ἠθικῆς».[4]) Τὴν κυρίως ἠθικὴν ἀρετὴν χαρακτηρίζει ὁ Σταγειρίτης ὡς «ἐνέργειαν μετὰ λόγου καὶ στοχαστικὴν τοῦ ὀρθοῦ καὶ προσήκοντος». Αὐτὴν τὴν ἐνέργειαν, συμπληρουμένην μὲ Χριστιανικὴν διάθεσιν, θὰ ἐκλάβωμεν κατὰ τὴν Χρυσοστομικὴν καὶ Χριστιανικὴν καθόλου ἀντίληψιν, ὡς νοῦν κυβερνῶντα τοὺς λόγους καὶ τὰς πράξεις μας, ὅλον δ.λ.δ. τὸν βίον μας θεωρητικὸν καὶ πρακτικόν.

Ὁ φιλόσοφος Αὐτοκράτωρ Μάρκος Αὐρήλιος († 180 μ. Χ.), ὀπαδὸς τῶν Ἑλλήνων Στωϊκῶν, ἔγραψεν Ἑλληνιστὶ εἰς δώδεκα κεφάλαια «Τὰ εἰς ἑαυτόν». Μεταχειρίζεται πρὸς δήλωσιν τοῦ «νοῦ» («λόγου» κατὰ τὴν στωϊκὴν ὁρολογίαν) καὶ τὴν λέξιν «ἡγεμονικόν». Ἐρωτᾷ λοιπὸν εἰς τὸ τέταρτον κεφάλαιον (13) τὸν ἑαυτόν του: Μάρκε, λόγον (= νοῦν) ἔχεις; ἀπαντᾷ, ἔχω. Δευτέρα ἐρώτησις: Τί οὐ χρᾷ; Διατί δὲν χρησιμοποιεῖς τὸν ἡγεμονικόν σου νοῦν; Ἡ χρησιμοποίησίς του εἶναι ἀπαραίτητος, διότι ὅταν ὁ νοῦς κάμνῃ τὸ καθῆκόν του, ἐκτελεῖ ὅ,τι τοῦ ἀνήκει, ὅ-

---

[2]) Ὁμιλία κ΄ εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον. Migne, τόμ. 57, στ. 291. «Ὁ γὰρ Θεός, φησίν, ἔδωκεν ὑμῖν νοῦν, ἵνα τὴν ἄγνοιαν διασκεδάσωμεν, καὶ τὴν τῶν πραγμάτων κρίσιν ὀρθὴν ἔχωμεν, καὶ πρὸς τὰ λυποῦντα πάντα καὶ ἐπιβλαβῆ, τούτῳ ὡς ὅπλῳ καὶ φωτί, χρώμενοι μένωμεν ἐν ἀσφαλείᾳ».

[3]) «Ὅταν γὰρ ὁ κυβερνήτης ὑποβρύχιος γένηται, καὶ ὁ λύχνος σβεσθῇ καὶ ὁ ἡγεμὼν αἰχμάλωτος γένηται, ποία λοιπὸν ἔσται τοῖς ὑπηκόοις ἐλπίς;» (Αὐτόθι).

[4]) «Ἡ δὲ διανοητικὴ τὸ πλεῖον ἐκ διδασκαλίας ἔχει καὶ τὴν γένεσιν καὶ τὴν αὔξησιν, διόπερ ἐμπειρίας δεῖται καὶ χρόνου· ἡ δ' ἠθικὴ ἐξ ἔθους περιγίνεται». Ἠθικὰ Νικομάχεια, Β. 1. 1103, α, 4.

λα πηγαίνουν καλά, καὶ δὲν ἔχεις ἀνάγκην ἀπὸ τίποτε ἄλλο. «Τούτου γὰρ τὸ ἑαυτοῦ ποιοῦντος, τί ἄλλο θέλεις;» [5]).

Ὥστε ἡ καλὴ χρῆσις τοῦ νοῦ μας—τοῦ ὑγιοῦς ἐννοεῖται—μᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ πολλὰ κακά. Χωρὶς σκέψιν ὁμιλοῦντες θὰ εἴπωμεν λόγια ποὺ πειράζουν καὶ βλάπτουν ἢ ἡμᾶς αὐτοὺς ἢ τοὺς ἄλλους ἢ καὶ ἡμᾶς καὶ τοὺς ἄλλους. Δι᾽ αὐτὸ οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας ἔλεγον: «Ἡ γλῶσσα μὴ προτρεχέτω τῆς διανοίας». Ἀπὸ τὸν ἴδιον συλλογισμὸν κινούμενος ὁ Ἀδελφόθεος Ἰάκωβος γράφει εἰς τὴν ἐπιστολήν του τὰ ἀκόλουθα ἀξιοσημείωτα λόγια, ποὺ πρέπει νὰ τὰ ἔχωμεν ὡς ὁδηγὸν εἰς τὴν ζωήν μας: «Ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν». (α', 19).

Ὁ νοῦς ὅμως, ὁ ὁποῖος θὰ καθοδηγῇ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν ζωὴν του, πρέπει διαρκῶς νὰ διαπλάσσεται, νὰ ἀναπτύσσεται, νὰ τελειοποιῆται. Μένων ἀκατέργαστος προξενεῖ κακά. Ὁ φιλόσοφος Καρτέσιος ἐδίδαξεν ὅτι ὁ νοῦς (la raison, ὁ λόγος τῶν Στωϊκῶν) τοῦ ἀνθρώπου καλλιεργεῖται καὶ τρέφεται μὲ ἀληθείας. Διὰ τὸν Χριστιανὸν ἡ τροφὴ αὕτη πρέπει νὰ ἦναι ἀνωτέρα, ὁ νοῦς νὰ τρέφεται μὲ ὑψηλὰς ἀληθείας ποὺ μεταμορφώνουν ὁλόκληρον τὸν ἔσω ἄνθρωπον. Ὁ Γάλλος φιλόσοφος Émile Boutroux γνωματεύει ὅτι «διπλῆ εἶναι ἡ σχολὴ ὅπου διδάσκεται ὁ νοῦς, ἡ ἐπιστήμη (ἡ γνῶσις) καὶ ἡ ζωή» [6]). Ὁ Χριστιανὸς θὰ ἐπωφεληθῇ ἀπὸ τὰς γνώσεις τῆς θύραθεν σοφίας καὶ ἀπὸ τὰ διδάγματα τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας καὶ ἀπὸ τὰ μαθήματα τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Θὰ φέρῃ τὸν νοῦν του εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰς καλλιτέρας σκέψεις τῶν σοφῶν, ἀναλόγως τῆς μορφώσεώς του καὶ μὲ τὰ «θεῖα καὶ χρυσᾶ καὶ πάγκαλα καὶ θαυμαστὰ ἀγάλματα», διὰ νὰ μεταχειρισθῶ μίαν πλατωνικὴν ἔκφρασιν, ὁποῖα εἶναι πράγματι τὰ συγγράμματα καὶ αἱ ἀρεταὶ τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας Πατέρων, ὁποῖοι π.δ.χ. εἶναι ὁ Μ. Βασίλειος, ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος καὶ ἄλλοι. Ἡ μελέτη τῶν συγγραμμάτων τοιούτων ἀνδρῶν ὄχι μόνον ὀξύνει τὸν νοῦν, ἀλλὰ καὶ τὸν καθιστᾷ πράγματι ἡγεμονικὸν καὶ ἕτοιμον καὶ δυνατὸν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν πράξεων ἐναρέτων. Διὰ τὴν μελέτην αὐτῶν ἐφαρμόζεται πολὺ καλὰ ὅ,τι εἶπεν ὁ βαθὺς καὶ μελαγχολικὸς φιλόσοφος Σοπενχάουερ εἰς τὸ ἔργον του «Συγγραφεῖς καὶ ὕφος» διὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν κλασσικῶν: «Δὲν ὑπάρχει οὐδὲν ἀναψυκτικὸν διὰ

---

[5]) Βλέπε καὶ ε' 3.

[6]) Science et Religion... σ. 112. Τοῦ Πλάτωνος τὰ λόγια βλέπε «Συμπόσιον» Α, 217. Ὁ Ι. Χρυσόστομος «ἄγαλμα πνευματικὸν» ὀνομάζει τὸν Σαμουὴλ τῆς Ἄννης». (Ὁμιλία 21α εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολήν).

τὸ πνεῦμα ἀποτελεσματικώτερον ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἀρχαίων κλασσικῶν. Εὐθὺς ὡς τυχαίως ἀνοίξῃ τις ἕνα μεταξὺ αὐτῶν, ἔστω καὶ διὰ ἡμίσειαν μόνον ὥραν, αἰσθάνεται ἀμέσως τὸν ἑαυτόν του ἀναπαυθέντα, ἀνακουφισθέντα, ἐξαγνισθέντα, ὑψωθέντα καὶ ἐνδυναμωθέντα, φαίνεται ὡς ἂν καταπαύῃ τὴν δίψαν του ἀπὸ καθαρὰν πηγὴν ποὺ ἐξέρχεται ἀπὸ βράχον» 7).

Πόσον ὁ ἄνθρωπος πράγματι θὰ ἦτο περισσότερον ἥσυχος, πειὸ πολὺ ὠφέλιμος εἰς ἑαυτὸν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, ἂν πράγματι εἰς κάθε βῆμα τῆς ζωῆς του καθωδηγεῖτο ἀπὸ πνεῦμα ἡγεμονικὸν «πνεῦμα εὐθές»! Τὸ πνεῦμα, ὡς ἤδη ἐσημείωσα, πρέπει νὰ ἦναι χρισμένον μὲ τὸ χρῖσμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δίδει ἡ Χριστιανικὴ ἀγωγή, ἡ ἐπαφὴ μὲ τὴν ἀλήθειαν, μὲ τὴν εἰλικρίνειαν, μὲ τὴν ἀγάπην, μὲ τὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὸ καθῆκον. Ὁ Ἄγγλος Herbert Spencer εἰς τὸ σύγγραμμά του «Physical, intellectual and moral education» ἀναφέρει τὰ ἑξῆς λόγια τοῦ Ἄγγλου Huxley: «Τὰ μεγάλα ἔργα, τὰ κατορθούμενα ἀπὸ μέρους τῶν φιλοσόφων, ὑπῆρξαν ὀλιγώτερον προϊὸν τῆς διανοίας των καὶ περισσότερον καρπὸς τῆς κατευθύνσεως τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς τὴν διάνοιάν των πνεῦμα ἐξόχως θρησκευτικόν. Ἡ ἀλήθεια ἀπεκαλύφθη πολὺ περισσότερον εἰς τὴν ὑπομονήν, τὴν ἀγάπην, τὴν εἰλικρίνειάν των παρὰ εἰς τὴν λογικήν των διορατικότητα». Νοῦς ποὺ στερεῖται αὐτῶν τῶν ἀρετῶν δὲν εἶναι ὁδηγὸς εἰς τὸ καλὸν καὶ εἰς τὴν εὐτυχίαν, ἀλλὰ σύμβουλος ποὺ μᾶς παρασύρει εἰς τὸν ψυχικὸν ὄλεθρον καὶ εἰς τὴν κακοδαιμονίαν. Ἕνας τοιοῦτος νοῦς θὰ ἔχῃ τὴν μικρὰν δύναμιν ἐκείνην τὴν ὁποίαν περιγράφει ὁ διάσημος Γάλλος ἠθικολόγος τοῦ δεκάτου ἑβδόμου αἰῶνος La Bruyère, ὅταν λέγῃ: «Ἐλάχιστον κοστίζει εἰς τὸ πάθος νὰ ὑπερισχύσῃ τοῦ νοῦ, ὁ μεγάλος θρίαμβός του συνίσταται εἰς τὸ νὰ τεθῇ ὑπεράνω τοῦ συμφέροντος». («Rien ne coûte moins à la passion que de se mettre audessus de la raison; son grand triomphe est de l'emporter sur l'intérêt». Ὁ La Bruyère ἐκλαμβάνει ὡς ἐλάττωμα ποὺ

---

7) Ἑλληνικὴ μετάφρασις κοινωνιολογ. βιβλιοθήκης Φέξη, σ. 111. Ὁ θεῖος Χρυσόστομος λέγει τὰ ἑξῆς περὶ τῆς ὠφελείας τῆς μελέτης τῶν πνευματικῶν βιβλίων· «Οὕτως ἔνθα ἂν ᾖ βιβλία πνευματικὰ πᾶσα ἐκεῖθεν ἐλαύνεται ἐνέργεια διαβολικὴ καὶ πολλὴ τοῖς ἐνοικοῦσιν ἀρετῆς παράκλησις γίνεται. Καὶ αὐτὴ γὰρ καθ' ἑαυτὴν τῶν βιβλίων ἡ ὄψις ὀκνηροτέρους ἡμᾶς πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἐργάζεται. Ἅμα γὰρ ἥψατό τις Εὐαγγελίου καὶ μετερρύθμισεν αὐτοῦ τὴν διάνοιαν εὐθέως καὶ τῶν βιωτικῶν ἀπέστησε καὶ ἀπὸ τῆς ὄψεως μόνης αὐτῆς· εἰ δὲ καὶ ἀνάγνωσις προσγένηται ἀκριβής, καθάπερ ἐν ἱεροῖς ἀδύτοις ἡ ψυχὴ τελουμένη, οὕτως ἐκκαθαίρεται καὶ βελτίων γίνεται». Λόγος Γ' εἰς τὸν Λάζαρον. Migne E. Π. τόμ. 18, στ' 993.

ἔχει ἀκατάβλητον δύναμιν τὴν φιλαργυρίαν τὴν ὁποίαν δικαίως ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὠνόμασεν εἰδωλολατρείαν.

Διάφοροι ἀδυναμίαι τοῦ ἀνθρώπου, ποικίλα ἐλαττώματα, ἀποδεικνύονται συνήθως ἰσχυρότερα τοῦ μὴ γυμνασμένου καὶ ὡς πρὸς τὰ ἄλλα γυμνοῦ νοῦ. Ἡ δύναμις τοῦ συμφέροντος ἀποδεικνύεται ἀνωτέρα ἀπὸ τὰς λοιπὰς ἀδυναμίας, ἐὰν δ.λ.δ. διὰ νὰ ἱκανοποιηθῇ ἓν πάθος ἀπαιτῆται ὡς ἀντίκρυσμα θυσία ὑλική, χρηματική, τὸ πάθος ἐκεῖνο μένει στάσιμον καὶ κατόπιν ἐξουδετερώνεται ἀπὸ τὸν ἰσχυρότερόν του ἀντίπαλον, τὸ συμφέρον. Ἐδῶ ὅμως δὲν εὑρίσκομεν τὸν ἡγεμονικὸν νοῦν, δὲν συναντῶμεν τὴν κυρίαρχον διανοητικὴν δύναμιν, ἀλλὰ μίαν διάνοιαν ἀσθενῆ, γυμνὴν ἀπὸ ὅλα τὰ ἀνώτερα ἠθικὰ στηρίγματα.

Ὅλοι πρέπει νὰ ζητοῦν «πνεῦμα εὐθές», «καρδίαν καθαρὰν» συνδυαζομένην μὲ «πνεῦμα ἡγεμονικόν». Οἱ ἄνθρωποι εἴτε ἰδιῶται εἶναι, εἴτε ἄρχοντες πνευματικοὶ ἢ κοσμικοί, μὲ τὸ ἀνώτερον αὐτὸ ἡγεμονικὸν πνεῦμα πρέπει νὰ ῥυθμίζουν τὰ τῆς ζωῆς των. Μόνον μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον τῆς ζωῆς, μόνον μὲ αὐτὴν τὴν μέθοδον τῆς πολιτείας των, θὰ ζήσουν μὲ ὀλιγώτερα λάθη καὶ ἑπομένως μὲ ὀλιγωτέραν ἀνησυχίαν καὶ δὲν θὰ εὑρεθοῦν εἰς τὴν λυπηρὰν θέσιν νὰ μετανοοῦν πολλάκις, διότι ἀσυλλογίστως, ἐσπευσμένως καὶ ἀκρίτως ἐνεργήσαντες ἔβλαψαν καὶ τοὺς ἑαυτούς των καὶ ἄλλους καὶ ἐδημιούργησαν ποικίλα ναυάγια, καθότι ὁ «κυβερνήτης καὶ ἐπιστήμων» νοῦς δὲν ἐλειτούργησεν, ὅπως θὰ ἠμποροῦσε νὰ λειτουργήσῃ, ἂν κατεβάλλετο ἡ δέουσα προσοχὴ καὶ ἁρμονικῶς μετὰ τοῦ πνεύματος συνειργάζοντο καὶ οἱ ἠθικοὶ παράγοντες μὲ τοὺς ὁποίους εἶναι προικισμένος ὁ ἔσω ἄνθρωπος.

† Ο ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΧΕΤΙΚΟΝ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΗΘΕΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΝ ΑΘΑΝΑΣΙΟΝ

ΤΟΝ ΟΛΙΓΟΝ ΠΡΟ ΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΥΣΑΝΤΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ «ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΝ» τοῦ 1943 (σ. 117—123) ἔγραψα ἀρκετὰ σχοινοτενῆ μελέτην, διὰ νὰ ἀποδείξω ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρξεν Ἀθανάσιος Πατριάρχης ὡς τελευταῖος πρωθιεράρχης τῆς Ὀρθοδοξίας πρὸ τῆς Ἁλώσεως. Ἓν ἐκ τῶν ἰσχυροτέρων ἐπιχειρημάτων εἶναι καὶ ἡ παρασιώπησις ὑπὸ τοῦ συγχρόνου τῆς περιπετείας αὐτῆς Γεωργίου—Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου. Ὅπως ἔγραφον καὶ πρὸ ἑπταετίας ὁ Γεννάδιος ἦτο ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἐνδεδειγμένος νὰ γνωρίζῃ τὰ τῆς συνόδου (τῆς δῆθεν συνόδου τοῦ 1450, συγκροτηθείσης ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Σοφίας) καὶ ὁ σχὼν τὰς περισσοτέρας ἀφορμὰς νὰ ἀναφέρῃ εἰς πολλὰς περιστάσεις τὰ πρὸς ἐκείνην σχετικά. Ὁ Γεννάδιος ὄχι μόνον δὲν ἀναφέρει τι περὶ Συνόδου Ἁγίας Σοφίας, ἀλλὰ καὶ τελείως ἀγνοεῖ τὸν Πατριάρχην Ἀθανάσιον. Ἀναφέρων δὲ ὁ Σχολάριος—εἰς τὸν τέταρτον τόμον τῶν Ἁπάντων του (σ. 520)—τὸν πρῶτον καὶ τὸν τελευταῖον Πατριάρχην πρὸ τῆς Ἁλώσεως σημειώνει: «Ὁ πρῶτος Πατριάρχης Κων/πόλεως ἐπὶ Κωνσταντίνου, Μητροφάνης ἦν, καὶ ὁ τελευταῖος Πατριάρχης ἀποθανὼν ἐν τῇ πόλει, ἔτι ἐλευθέρᾳ οὔσῃ». Τὸν Γρηγόριον, τὸν τῆς Μαμῆς ἢ Μάμμας λεγόμενον, παρασιωπᾷ ὁ Γεννάδιος ὡς λατινόφρονα, προσθέτων μόνον τὰ λόγια: «Ὁ γὰρ Γρηγόριος ἀπῆλθεν εἰς Ρώμην, ὅπου καὶ ἐτελεύτησεν» [1]). Ἡ δῆθεν πατριαρχεία τοῦ Ἀθανασίου εἶναι γέννημα τῆς ἀνυπάρκτου συνόδου τῆς Ἁγίας Σοφίας τοῦ 1450.

Ἔναντι τῶν γεγονότων αὐτῶν ἀνέγνωσα εἰς ἓν ἔργον τοῦ ἁγίου Κορυτσᾶς Εὐλογίου Κουρίλα «Σιγίλλιον τοῦ Πατριάρχου Ἀθανασίου 1448» [2]). Καίπερ πεπεισμένος περὶ τῆς ἀνυπαρξίας τοῦ Ἀθανασίου ὡς

---

[1]) Περὶ τῆς φυγῆς εἰς Ρώμην τοῦ Γρηγορίου κατ' Αὔγουστον τοῦ 1451 βλέπε ἐμὴν προσημειωθεῖσαν μελέτην. Τὸν Ἀθανάσιον ὡς διάδοχον τοῦ Γρηγορίου παραδέχεται ὁ μακαρίτης Γεδεών, σημειώνων μάλιστα ὅτι ἐξελέγη κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίαν τῆς συνόδου τοῦ 1450 (ἐν Ἁγίᾳ Σοφίᾳ). Π. Πίναχες, σ.467.

[2]) «Κύριλλος προηγούμενος Λαυριώτης ὁ Χρονογράφος» 1935 ἐν Ἀθήναις, σ. 54.

Πατριάρχου, ἐν τούτοις διὰ νὰ πληροφορηθῶ τὴν αἰτίαν τοῦ λελανθασμένου σιγιλλίου ἀπετάθην πρὸς τὸν μουσοτραφῆ Γέροντα Παντελεήμονα Λαυριώτην, βιβλιοφύλακα τῆς Μονῆς Λαύρας, καὶ παρεκάλεσα αὐτὸν νὰ ἐρευνήσῃ τὰ Ἀρχεῖα τῆς Μονῆς. Πρό τινος καιροῦ ἔλαβον τὴν ἀναμενομένην ἀπάντησιν. Ἐν πρώτοις μὲ πληροφορεῖ ὅτι ἡ χρονολογία τοῦ δῆθεν πατριαρχικοῦ συγιλλίου δὲν εἶναι ἡ τοῦ 1448, ὡς σημειώνει ὁ μητροπολίτης Εὐλόγιος, ἀλλὰ ἡ τοῦ 1447. Εἶναι ὅμως γνωστὸν ὅτι ἡ νομιζομένη πατριαρχεία τοῦ Ἀθανασίου προῆλθεν ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὴν νομιζομένην σύνοδον τοῦ 1450. Προκειμένου δὲ περὶ τοῦ σιγιλλίου τοῦ Ἀθανασίου γράφει ὁ φιλόπονος καὶ προσεκτικὸς Γέρων Παντελεήμων: «Ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων καὶ κτηματογράφων τῆς Μονῆς, τῷ ὑπ᾽ ἐμοῦ συνταχθέντι κατὰ τὸ 1944—45, **δὲν ἔχω περιγράψει τοῦ Πατριάρχου Ἀθανασίου γράμμα**. Ἀναδιφήσας ἐπιμελῶς τὸ Ἀρχεῖον, δὲν εὗρον τοιοῦτον Γράμμα, ὡς ἦτο ἑπόμενον, ὀλίγον ὅμως βραδύτερον, συνεχίζει ὁ Λαυριώτης βιβλιοφύλαξ, ἐπειδὴ εἰς τὰ τῆς Σκύρου (νήσου) ὑπῆρχε γράμμα τι ἀχρονολόγητον, φέρον τὴν ὑπογραφὴν «† ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῶν Νήσων Λήμνου καὶ Ἴμβρου Ἰάκωβος», εἶπα καθ᾽ ἑαυτόν, ἂς τὸ ἀναγνώσω.... κατάπληκτος ἔμεινα ὅταν εἶδον ὅτι εἶναι αὐτὸ τοῦτο ὅπερ ἀντέγραψεν ὁ Κύριλλος οὐσιωδῶς παρηλλαγμένον». Ὥστε τὸ γράμμα αὐτὸ δὲν εἶναι πατριαρχικὸν σιγίλλιον. Ἡ δι᾽ ἄλλης χειρὸς προσθήκη ἔχει οὕτως: «Εἶχε διὰ τῆς τιμίας πατριαρχικῆς χειρός. Τῷ μηνὶ Νοεμβρίῳ, Ἰνδικτιῶνος Γ′ καὶ σφραγῖδα κάτωθεν **ἀπηωρημένην**. Ἐν μὲν τῷ ἑνὶ μέρει τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ τὸ πατριαρχικὸν ὄνομα». Αὗται εἶναι λέξεις στερεότυποι, τιθέμεναι εἰς τὰ πατριαρχικὰ ἀντίγραφα, εἰλημμέναι ἐκ τοῦ πρωτοτύπου πατριαρχικοῦ γράμματος.

Ὅπως ὅμως γράφει ὁ ἀναγνώσας τὸ γράμμα Γέρων Παντελεήμων «ἡ γραφὴ τῆς προσθήκης εἶναι ὀλίγον τι μεταγενεστέρα καὶ ἀποσιωπᾶται καὶ ἀπὸ τοὺς δύο ἀντιγραφεῖς Κύριλλον καὶ Θεοδώρητον (Προηγούμενον Λαυριώτην πρώην Ἐσφιγμενίτην), καὶ ἥτις ὑπὸ μὲν τοῦ Θεοδωρήτου ἀντεγράφη, ὑπὸ δὲ τοῦ Κυρίλλου παρελείφθη, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης, φαίνεται, ἔθεσε τὸ ὄνομα τοῦ Πατριάρχου Ἀθανασίου καὶ χρονολογίαν». Ὄπισθεν τοῦ ἐγγράφου ὁ Κύριλλος Λαυριώτης ἐσημείωσεν: «= ἴσον = καὶ διαλαμβάνει διὰ τὸν Ἅγιον Γεώργιον τῆς σκύρου».

Οὐδεμία λοιπὸν ἀμφιβολία ὑπολείπεται ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Κορυτσᾶς ἀναγραφόμενον γράμμα, ὡς σιγίλλιον τοῦ Πατριάρχου Ἀθανασίου, οὐδὲν ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὴν βεβαιότητα περὶ ἀνυπαρξίας Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀθανάσιος, κατὰ τὴν σημειουμένην ὑπ᾽

αὐτοῦ χρονικὴν περίοδον.

Καὶ ἁπλῆ ἀνάγνωσις τοῦ ἐγγράφου πείθει ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι ἔγγραφον ἐκδοθὲν ἀπὸ τὰ Ἀρχεῖα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. «Ἐφ᾽ ᾧ, γράφεται ἐν τέλει, **καὶ οἱ ἐνταῦθα** μοναχοὶ ὀφείλουσιν ἐπιλαβέσθαι τῆς ῥηθείσης τοῦ ἁγ. Γεωργίου μονῆς καὶ τῶν ὑπ᾽ αὐτὴν πάντων κτημάτων ἐπιμελεῖσθαι». Τὸ «**ἐνταῦθα**» ποῦ ἀναφέρεται; Εἰς τὸ Πατριαρχεῖον ἢ εἰς τὴν Μονήν; Ἂν ἐγράφετο ἐν τῷ Πατριαρχείῳ θὰ ἔλεγεν οἱ αὐτόθι ἢ οἱ ἐν Λαύρᾳ Μοναχοί. Ὡς τίθεται ἡ λέξις αὐτὴ ὑπονοεῖ ἔκδοσιν τοῦ ἐγγράφου ἐκ τῆς Λαύρας. Παρακαλῶ τὸν ἀναγνώστην νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἐν τῇ «Ὀρθοδοξίᾳ» τοῦ 1943 δημοσιευθεῖσαν μελέτην μου «ὑπῆρξεν ἢ ὄχι Πατριάρχης Ἀθανάσιος ὀλίγον πρὸ τῆς Ἁλώσεως;» καὶ παραβάλλων ἐκεῖνα πρὸς τὰ ἐνταῦθα γραφόμενα θὰ πεισθῇ περισσότερον περὶ τοῦ ὅτι ὁ Ἀθανάσιος εἶναι ἀνύπαρκτος ὡς Πατριάρχης, καὶ ὅτι ἀπαιτεῖται προσοχὴ μεγάλη ὅταν κανεὶς δημοσιεύῃ ἔγγραφα πρὸς διαφώτισιν ἱστορικῶν πραγμάτων καὶ προσώπων [3]).

† Ο ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

---

[3]) Ὁ ἀρχιμ. Βασίλειος Στεφανίδης ἐν τῇ ἐσχάτως ἐκδοθείσῃ ἐκκλησιαστικῇ του ἱστορίᾳ δὲν λέγει τίποτε περὶ τοῦ Ἀθανασίου αὐτοῦ, μόνον εἰς τὸν κατάλογον τῶν Πατριαρχῶν, τὸν ἐπισυνημμένον εἰς τὸ τέλος τοῦ συγγράμματός του, εἰς τὸ ὄνομα Ἀθανάσιος (;) Β′ 1450—1453, θέτει δύο ἐρωτηματικά. Ἀρκοῦν αὐτά; Ὁ Πατριάρχης Γεννάδιος, ὡς εἴδομεν, σ. 356, σημειώνει ὅτι ὁ Μητροφάνης ἐπατριάρχευσεν ἐπὶ Μ. Κωνσταντίνου. Τὸ τοιοῦτον δὲν εἶναι ἀληθές, Πατριάρχης ἦτο τότε ὁ Ἀλέξανδρος ὡς διὰ μακρῶν γράφω εἰς τὴν προσεχῶς ἐκδοθησομένην ἱστορίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ο ΠΑΠΑΣ ΘΑ ΘΕΣΠΙΣΗι ΝΕΟΝ ΔΟΓΜΑ;

ΕΙΣ ΤΟΝ «Osservatore Romano» — ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Πάπα — κατεχωρίσθη τὴν 15ην Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἡ ἑξῆς πληροφορία: Ὁ Πάπας τὴν 30ὴν προσεχοῦς Ὀκτωβρίου θὰ συγκαλέσῃ τὸ Κονσιστόριον τῆς παπικῆς Αὐλῆς, διὰ νὰ ἀναγγείλῃ ὅτι προτίθεται νὰ ἀνακηρύξῃ νέον δόγμα τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Πρόκειται περὶ τῆς σωματικῆς — ὄχι μόνον ψυχικῆς — μεταστάσεως τῆς Θεοτόκου Μαρίας εἰς τοὺς οὐρανούς.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Πάπα προεκάλεσε διαφόρους συζητήσεις μεταξὺ καὶ αὐτῶν τῶν Καθολικῶν κύκλων, ἐξ ὧν οἱ περισσότερον ἐχόμενοι τῆς κριτικῆς ἱστορικῆς ἐξετάσεως τῶν τοιαύτης φύσεως ζητημάτων ἀντιτίθενται εἰς τὴν πρόθεσιν ταύτην τοῦ Πάπα, ἀρέσκουσαν μᾶλλον εἰς τὰς λαϊκὰς τάξεις. Μεταξὺ τῶν Ἀγγλικανικῶν κύκλων ἐδημιουργήθη πολὺς θόρυβος, θεωροῦσι τὴν προσθήκην ταύτην ὡς μέλλουσαν νὰ αὐξήσῃ τὰς μεταξὺ τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν δογματικὰς διαφοράς. Τοιαύτη συζήτησις ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔλαβε χώραν καὶ εἰς τοὺς πέραν τῆς Μάγχης ἐκκλησιαστικοὺς κύκλους, ὥστε οἱ ἀρχιεπίσκοποι Καντερβουρίας καὶ Ὑόρκης ἠναγκάσθησαν νὰ ἐκδώσωσιν ἀνακοινωθὲν καταχωρισθὲν καὶ εἰς τὸν Τύπον [1]). Εἰς τὸ ἀνακοινωθὲν ἐκτίθενται περίπου τὰ ἑξῆς: Ἡ πρόθεσις αὕτη τοῦ Ρωμαίου Ποντίφηκος σημαίνει ὅτι ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία θεωρεῖ τὴν διδασκαλίαν ταύτην—τὴν ἀφορῶσαν τὴν εἰς οὐρανοὺς μετάστασιν τῆς Θεοτόκου—ὡς ἀναγκαῖον μέρος τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως καὶ ἀπαιτεῖ παρὰ τῶν μελῶν αὐτῆς νὰ δεχθῶσιν αὐτὴν ὡς ἀληθῆ. Ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία δὲν δύναται νὰ ἐκλάβῃ τὴν διδασκαλίαν ταύτην ὡς μέρος τῆς δογματικῆς παρακαταθήκης εἰς ἣν ὀφείλουσι νὰ πιστεύωσιν οἱ ὀπαδοὶ αὐτῆς. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας ἀπονέμει τιμὴν καὶ σεβασμὸν εἰς τὴν μητέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οὐδαμοῦ ὅμως τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῆς διδασκαλίας τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας ἐμφανίζεται τοιαύτη πίστις, ἀφορῶσα τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος μετάστασιν. Ἑπομένως δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίας διὰ τὴν σωτηρίαν γνώμας μὴ σαφῶς ἐμπεριεχομένας ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ. Εἰς τὸ τέλος ἐκφράζεται λύπη, διότι διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ αὐξάνονται αἱ δογματικαὶ διαφοραὶ μεταξὺ τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐμποδίζουσι τὴν μεταξὺ αὐτῶν κατανόησιν.

---

[1]) **Church Times Αὐγ. 18, 1950 σ. 601.**

Δὲν συμφωνῶ ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν — λίαν προτεσταντίζουσαν—καθ᾽ ἣν τὰ δόγματα εὑρίσκουσι τὴν πλήρη σαφῆ αὐτῶν ἔκφρασιν ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ, παραλειπομένης τῆς ἐκκλησιαστικῆς Παραδόσεως διαγραφομένης καὶ ἀλλαχοῦ μέν, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς συγγράμασι πολλῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐν πολλοῖς διατυπωθείσης ἐν τοῖς ὅροις Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Καὶ οἱ Ὀρθόδοξοι ἑορτάζομεν τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, ὡς μετάστασιν. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἑορτὴ καὶ παράδοσις ἡμῶν δὲν χρήζει, νομίζω, δογματικῆς διατυπώσεως.

† Ο ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

ΔΙΑΚΟΝΟΥ ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ ΤΣΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΦΥΛΑΚΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ
ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

λ΄

«ΤΜΗΜΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΚΑΜΑΡΙΩΤΙΣΣΗΣ». *)

2) φ. 11β—117β «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου π(ατ)ρ(ὸ)ς ἡμῶν σάββα». Ἀρχή: «Οὐδὲν οὕτω κινῆσαι ψυχὴν εἰς ἀρετὴν ἐπιθυμίαν».

3) φ. 117β—146β «Βίος καὶ πολιτεία καὶ μερικὴ θαυμάτων διήγησις τοῦ ἐν θαύμασι περιωνύμου νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς λυκίων ἐπαρχίας».

4) φ. 147α—163α «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις π(ατ)ρ(ὸ)ς ἡμῶν ἀμβροσίου ἐπισκόπου μεδιολάνων».

5) φ. 163β—171β «Βίος καὶ μαρτύριον τοῦ ὁσίου π(ατ)ρ(ὸ)ς ἡμῶν ἀμβροσίου».

6) φ. 171β—209β «Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων μηνᾶ, ἑρμογένους καὶ εὐγράφου».

7) φ. 209β—262β «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις π(ατ)ρ(ὸ)ς ἡμῶν δανιὴλ τοῦ στυλίτου».

8) φ. 262β—300β «Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου π(ατ)ρ(ὸ)ς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ σπυρίδωνος ἐπισκόπου τριμυθοῦντος».

***) (Συνέχεια ἐκ τῆς 318ης σελίδος τοῦ ΚΕ΄ τόμου, ἔτ. 1950).**

9) φ. 308β—328α «Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων εὐστρατίου, αὐξεντίου, εὐγενίου, μαρδαρίου καὶ ὀρέστου».

(21) ΑΡΙΘΜ. 21

Ὀνομασία

«Συναξάριον μηνῶν Μαρτίου—Αὐγούστου».

Ἐποχὴ

ΙΒ - ΙΓ αἰῶνος.

Διαστάσεις

Μεμβρ. 0,30×0,20,5 φ. 316. Στίχοι σελ. 28. Σελ. μονόστηλοι. Δέσιμον ἐπὶ πλακῶν ξυλίνων. Διατήρησις καλή.

Περιεχόμενον

Ἐν ἀρχῇ φ. 1 ἐκ μεμβράνης ἐκ τοῦ συναξαρίου τοῦ μηνὸς Μαρτίου φαίνεται ὅτι ἐξέπεσε καὶ ἀντικατεστάθη δι᾽ ἑτέρου φ. ἐκ μεμβρ. καὶ δι᾽ ἄλλης γραφῆς. Ἐν τῷ φ. 2α διὰ νεωτέρας γραφῆς, «μηνιαῖον τῆς Παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκης». Ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κώδικος ἓν φ. καὶ ἐν τῷ τέλει δύο φύλλα πρόσθετα. Ἐν τῷ προσθέτῳ προτελευταίῳ φ. δι᾽ ἄλλης γραφῆς: «† τὸ παρὸν ἐξαμηνιαῖον συναξάριον ἀφιερώθη εἰς τὸν Πάνσεπτον καὶ Πατριαρχικὸν ναὸν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοὐπίκλην Χάλκης ὑπὸ τοῦ τιμιωτάτου μεγάλου σκευοφύλακος παπᾶ κὺρ Ἀνδρέου ἐν ἔτει ,ζκζ΄ [= 7027= 1519].

(22) ΑΡΙΘΜ. 22

Ὀνομασία

Νομοκάνων.

Ἐν ἀρχῇ: «Τακτικὸν ὅπως ἔχωσι τάξεως οἱ θρόνοι τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ὑποκειμένων τῷ Πατριάρχῃ Ἀντιοχείας ἐπὶ Ἀναστασίου Πατριάρχου Ἀντιοχείας τοῦ παλαιοῦ, γέγονε τοῦτο» καὶ ἀκολουθεῖ: «Σύνταγμα κατὰ στοιχεῖον τῶν ἐμπεριειλημμένων ἁπασῶν ὑποθέσεων τοῖς ἱεροῖς καὶ θείοις κανόσι πονηθὲν ἅμα καὶ συντεθέν, τῷ ἐν ἱερομονάχοις ἐλαχίστῳ Ματθαίῳ».

Ἐποχὴ

ΙΔ΄ αἰῶνος.

Διαστάσεις

Χάρτ. 0,32×0,21,5. φ. 560.
Στίχοι σελ. 29. Σελίδες δίστηλοι.
Δέσιμον ἐκ δέρματος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.
Διατήρησις καλή.

Περιεχόμενον

Ἐν ἀρχῇ δύο φ. ἄγραφα. Ἐν τῷ φ. 1α σημείωσις διὰ νεωτέρας χειρός: «Βιβλίον τῆς Παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκης».

Ἐν τῷ φ. 275α ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ κεφαλαίου ἔχει οὕτω: «Τῶν τῆς ἐκκλησίας ἀρχόντων ὡς ἡ παλαιὰ ἔχει παράδοσις» 49).

Ἐν τῷ φ. 276β «Συνταγμάτιον τῶν θρόνων τῶν ὑπαγομένων τῷ Πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ βασιλέως Λεόντος τοῦ Σοφοῦ. Τὸ φ. 277 ἀφῃρέθη ὑπὸ βεβήλου χειρός. Τὰ φ. 440β, 441α, 484α κα 484β λευκά.

Ἐν τῷ ἀγράφῳ χάρτῃ, τῷ προσκεκολλημένῳ ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ σταχώματος τῆς ἀρχῆς, δι᾽ ἄλλης χειρός: «Τοῦτον τὸ βιβλίον λέγεται νομοκάνων τὸ ὁποῖον ἔχει ἀπαραλάκτως ὅλαις ταῖς πράξεις, ἤγουν Συνόδων τῶν ἁγίων Πατέρων, ταῖς ἑπτὰ οἰκουμενικαῖς καὶ τοπικαῖς καὶ τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων ἀποστόλων τὸ ὁποῖον ἐξωδίασε ὁ Κύρϊς Συμεὼν ἱερομόναχος καὶ καθηγούμενος τοῦ Κύκκου: **ἐγεγράφη δὲ παρὰ τοῦ πανοσιοτάτου π(ατ)ρ(ὸ)ς κυρο(ῦ) ἱερο(μονά)χου καὶ καθηγουμένου μονῆς τῶν ριζανῶν·** ἥτις βουληθῇ συλῆσαι τὸ παρὸν θε(ῖο)ν νομακάνονον· νὰ ἔχῃ τὰς ἀρὰς τῶν τιη ἁγί(ων) π(ατέ)ρων· καὶ τὴν παναγίαν ἀντίδικον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. Ἐγράφη μέσα εἰς τὸ καράβι εἰς θ ὀκτωβρίου αχνα (1651) ἀφ᾽ οὗ ἐπηγέναμεν εἰς τὴν βενετίαν Ἔρρω(σθε)».

---

49) Ἐνταῦθα ἐκτίθενται κατὰ τὴν τάξιν τὰ ὀφφίκια τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ὡς καὶ τὰ καθήκοντα τῶν ὀφφικιάλων. Περὶ τῶν ὀφφικίων τῆς Μ. Ἐκκλησίας βλ. α) χειρόγραφον τοῦ ἐν Φαναρίῳ Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου: «Τοῦ σοφωτάτου Κουροπαλάτου» φ. 227. β) χειρόγραφον ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης Παρισίων (15ου αἰῶνος) ὑπ᾽ ἀριθμ. 1362, φ. 248. γ) χειρόγραφα Θεολ. Σχολῆς ὑπ᾽ ἀριθμ. 71 καὶ 77 καὶ δ) χειρόγραφον Παναγίας Χάλκης ὑπ᾽ ἀριθμ. 157, φ. 303.

(23) ΑΡΙΘΜ. 23

Ὀνομασία

«Θεοφυλάκτου Ἀρχιεπισκόπου Βουλγαρίας ἑρμηνεία εἰς τὰ Εὐαγγέλια».

Διαστάσεις

Μεμβρ. 0,29×0,22 φ. 636.
Στίχοι σελίδων 25. Σελίδες μονόστηλοι.
Διατήρησις καλή. Γραφὴ ἐπιμεμελημένη.
Μελάνη εἰς μὲν τὴν ἑρμηνείαν κοκκίνη, εἰς δὲ τὰ γραφικὰ χρυσῆ.

Περιεχόμενον

Ἑρμηνεία Εὐαγγελικῶν περικοπῶν Θεοφυλάκτου Ἀρχιεπισκόπου Βουλγαρίας. Ἐν ἀρχῇ φ. 1, 7, 8, καὶ 16 πρόσθετα, ἀπολεσθέντα ἀντεγράφησαν ἐπὶ χάρτου διὰ νεωτέρας χειρός.

Τὸ φ. 154, ἔνθα καὶ ἄρχεται τὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον, ἐλλείπει.

Ἐν τῷ φ. 229, ἔνθα ἡ ἑρμηνεία (ΙΣΤ § 15—20 Μάρκ.) ἐλλιπής, ἀκολουθεῖ τὸ φ. 230 χάρτινον λευκόν, πιθανὸν πρὸς ἀντιγραφὴν τοῦ τέλους τῆς ἐν λόγῳ ἑρμηνείας. Κάτωθι τοῦ φ. 1α: «τῆς Παναγίας τῆς νήσου Χάλκης».

(24) ΑΡΙΘΜ. 24

Ὀνομασία

«Λόγοι Δημοσθένους».

Ἐποχὴ

ΙΣΤ αἰῶνος.

Διαστάσεις

Χάρτ. 0,32×0,22,5 φ. 122.
Στίχοι σελίδων 30. σελίδες μονόστηλοι.
Γραφὴ ἀρίστη.

Περιεχόμενον

Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος ἐλλείπουσι. Περιέχει διαφόρους λόγους τοῦ Δημοσθένους.

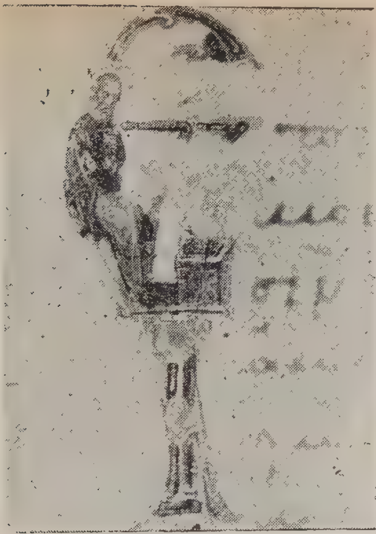
(Συνεχίζεται)

(Μικρογραφία τοῦ ὑπ' ἀριθ. 16 χειρογράφου). (Συνέχεια).
«10ου αἰῶνος».

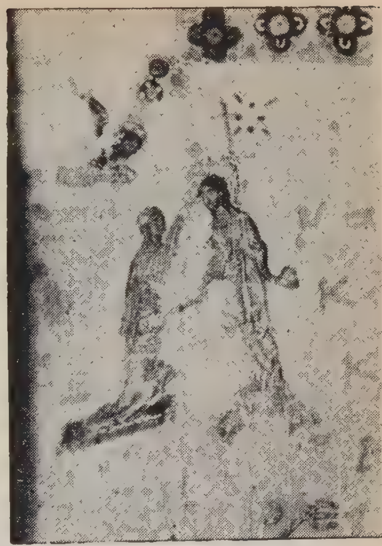

Φ. 2β. Ἐξαισία ἔγχρωμος εἰκὼν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἥτις δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀριστούργημα μικρογραφικῆς τέχνης. Παριστᾷ τὸν ἅγιον καθήμενον ἐπὶ θρόνου καὶ κρατοῦντα διὰ μὲν τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς μεμβράνην,διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς γραφίδα,ἣν ἐμβάπτει εἰς μικρόν τι δοχεῖον.Ἔναντι εἰς ἀπόστασίν τινα εὕρηται,ἐν εἴδει ἀναλογίου,γραφεῖον.Ἄνωθεν τοῦ ἁγίου,ἐντὸς δύο κύκλων ἀπ'ἀλλήλων κε χωρισμένων δι'ἀρκετῆς ἀποστάσεως: ‹Ο ΑΓΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ› (α' κύκλος) ‹Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ› (β' κύκλος).

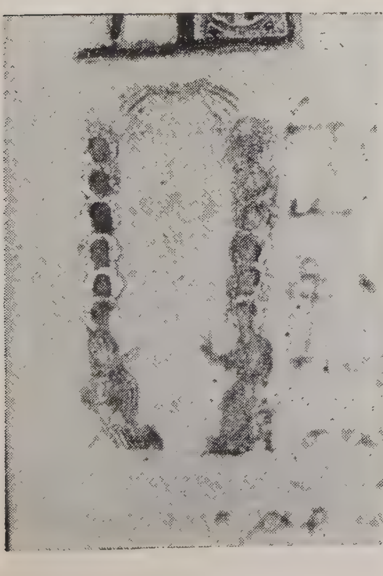
(Μικρογραφίαι τοῦ ὑπ' ἀριθ. 16 χειρογράφου). (Συνέχεια).

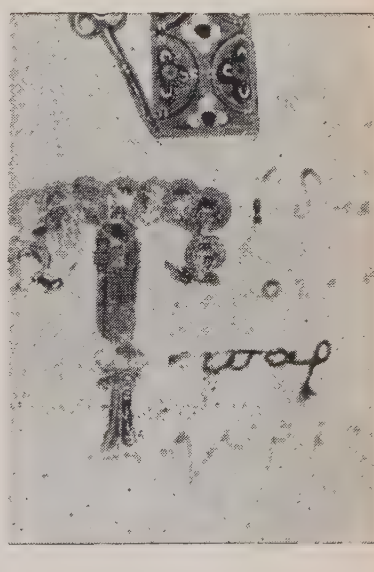
Ἔγχρωμος μικρογραφία (γράμμα Ε) τοῦ ἁγ. Γρηγορίου καθημένου πρὸ μικροῦ ἀναλογίου, ἄνωθεν δὲ δεξιὰ χεὶρ εὐλογοῦσα (φ. 5β). «Λόγος δεύτερος εἰς τὸ Πάσχα, Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ».

Ἔγχρωμος μικρογραφία (γράμμα Α). Παριστᾷ τὸ μὲν ἓν σκέλος τοῦ γράμματος τὸν Χριστὸν ἐξερχόμενον τοῦ τάφου καὶ κρατοῦντα διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς Σταυρόν, τὸ δὲ ἕτερον σκέλος τὴν Μαγδαληνὴν καὶ νεκρόν τινα τὸν ὁποῖον ὁ Χριστὸς διὰ τῆς δεξιᾶς ἐγείρει ἐκ τοῦ μνημείου. Ἄνωθεν ἀριστερά, ὑπάρχει μορφὴ ἀγγέλου (φ. 3α).

Ἔγχρωμος μικρογραφία (γράμμα Π) τῶν δώδεκα ἀποστόλων, ὧν οἱ δύο τελευταῖοι κάθηνται. Ἄνωθεν ἡμικυκλικῶς ἡ ἐπιφοίτη-

Ἔγχρωμος μικρογραφία (γράμμα Τ) τῶν Μακκαβαίων (φ. 45α). «Λόγος εἰς τοὺς Μακκαβαίους».

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΣΙΑΣ

Εἰς τὴν ἐν καιρῷ ἀποσταλεῖσαν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐγκύκλιον περὶ εἰρήνης τοῦ Μακ. Πατριάρχου Μόσχας κ. Ἀλεξίου (βλεπ. Ὀρθοδοξία τεῦχος 4ον, ἔτος 1950) ἐστάλη ἡ κατωτέρω καταχωριζομένη ἀπάντησις, ἧς ἀντίγραφον διὰ γραμμάτων διεβιβάσθη πάσαις ταῖς Ὀρθοδόξοις Αὐτοκεφάλοις Ἐκκλησίαις, πρὸς γνῶσιν.

Ἀριθμ. Πρωτ. 449.

Μακαριώτατε καὶ Ἁγιώτατε Πατριάρχα Μόσχας καὶ πάσης Ρωσσίας, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Ἀλέξιε, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐλάβομεν τὰ ἀπὸ γ′ τοῦ παρελθόντος μηνὸς Μαρτίου Γράμματα τῆς ἀγαπητῆς ἡμῖν καὶ γεραρᾶς Ὑμετέρας Μακαριότητος, ἐν οἷς μακρὸς μὲν γίνεται λόγος περὶ εἰρήνης τοῦ κόσμου, ἀπευθυνομένης ἐκκλήσεως ὑπὲρ κοινῆς τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν προσπαθείας διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς εἰρήνης ἐπὶ τῆς γῆς, ζητεῖται δὲ ἡ πρὸς τὴν ἀδελφὴν Ἁγιωτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ρωσσίας συναίνεσις τούτων καὶ συνεργασία πρὸς ἀπὸ κοινοῦ ἐξόρμησιν ὑπὲρ τῆς περιφρουρήσεως τῆς εἰρήνης καὶ ὀργάνωσιν συσκέψεων τῶν προκαθημένων τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν ἐπὶ τῷ καταρτισμῷ προγράμματος κοινῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐνεργείας.

Ἀναγνόντες τὰ Γράμματα ταῦτα καὶ ἐν συνεδρίᾳ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἥσθημεν λίαν μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἀγαπητῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν ἐπὶ τῇ τῆς Ἀγάπης Αὐτῆς εἰρηνοφιλεῖ γνώμῃ καὶ διαθέσει, καὶ ἰδιαιτέρως ἐξετιμήσαμεν ὅσα ἐν πνεύματι Χριστοῦ

ἀναφέρει περὶ τῆς ὀφειλομένης, ἵνα πρυτανεύσῃ ἐν τῷ κόσμῳ εἰρήνης, ὑπὲρ ἧς, ἐντολὴν τοῦ Κυρίου πληροῦντες, καθ᾽ ἑκάστην ἱερὰν λειτουργίαν καὶ ἀκολουθίαν ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς, οἱ τῷ ὀνόματι Ἐκείνου σεμνυνόμενοι δεόμεθα, καὶ ὑπὲρ ἧς ὅσα ἂν εἴποιμεν καὶ πράξαιμεν ἔλαττω τοῦ δέοντος ἔσεσθαι ἡγούμεθα.

Ἀλλὰ μὴν ἡ ἐν Κυρίῳ εἰρήνη ξένη, ὡς γνωστόν, τυγχάνει πρὸς τὴν κατὰ κόσμον εἰρήνην καὶ πρὸς τὰς ὑπὲρ ταύτης ἐνεργείας τῶν ἀρχόντων τοῦ κόσμου τούτου. «Ἡ μὲν γὰρ τῶν ἀνθρώπων εἰρήνη, κατὰ τὸν χρυσοῦν τὴν γλῶτταν Ἰωάννην, εὐκατάλυτός ἐστι καὶ πολλὰς ἔχουσα τὰς μεταβολάς, ἡ δὲ παρὰ Κυρίου βεβαία, ἀκίνητος, παγία, μόνιμος, ἀθάνατος, τέλος οὐκ ἔχουσα».

Οὐδεὶς ἀληθὴς ποιμὴν τῆς Χριστιανικῆς ποίμνης δύναται ἀρνηθῆναι ὅτι ἡ ὁδὸς ἡ ἄγουσα εἰς τὴν κατὰ Χριστὸν εἰρήνην, «τὸ γλυκὺ τοῦτο πρᾶγμα καὶ ὄνομα, κατὰ τὸν Θεολόγον Γρηγόριον, τὸ ὑπὸ πάντων ἐπαινούμενον, ὑπ᾽ ὀλίγων δὲ φυλαττόμενον», τυγχάνει ἡ κατὰ Χριστὸν ζωὴ τῶν τε ποιμένων καὶ τῶν ποιμαινομένων. Τὸ μέγιστον γὰρ τοῦτο τῆς εἰρήνης ἀγαθόν, ἡ πολύτιμος αὕτη παρακαταθήκη, ἀσφαλεστάτην βάσιν κέκτηται τὴν κατὰ Χριστὸν ἀγάπην, ἣν καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὡς τελικὴν παραγγελίαν συνιστῶν, λέγει: «Τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου» (Α´ Τιμ. α´, 5), ὥστε εἰκότως φρονεῖν τοὺς ποιμένας τῆς Ἐκκλησίας ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλη τοῦ ἀγαθοῦ τούτου φυλακὴ τοιαύτη, οἵα τοὺς ἀνθρώπους καλοὺς κἀγαθοὺς κατὰ Χριστὸν εἶναι.

Ἀλλ᾽ ὁ οὑτωσὶν ἐν τῇ ἀγάπῃ τοῦ Χριστοῦ καταρτισμὸς τῶν πιστῶν πρὸς διέγερσιν καὶ ἐνίσχυσιν καὶ τοῦ πόθου καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ ὑπὲρ τῆς Χριστιανικῆς εἰρήνης ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, οἴκοθεν ἐννοεῖται ὅτι ἔστιν ἓν τῶν σπουδαιοτάτων καθηκόντων καὶ μελημάτων τῶν ἑκασταχοῦ ποιμένων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τοσοῦτον δὲ οὐσιώδης τυγχάνει ἡ ἐν προκειμένῳ εὐθύνη καὶ τοσαῦτα ἄλλωστε εἰργάσαντο καὶ ἀνελλιπῶς ἐργάζονται ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης πᾶσαί τε αἱ ἀδελφαὶ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι καὶ δὴ ἡ καθ᾽ ἡμᾶς Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία, ἧς οἱ ἐν τῷ ἐγγὺς καὶ τῷ ἀπωτέρῳ παρελθόντι ἀγῶνες οὐδενί εἰσιν ἄγνωστοι, ὥστε οὐδεμίαν, κατά γε τὴν ἡμετέραν ἀντίληψιν, εἶναι χρείαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ τοὺς Προκαθημένους τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν συναγαγεῖν καὶ συστῆσαι ὅσα ὑπὲρ ἐξ ἰδίας εὐθύνης καὶ ἔπραξαν καὶ πράττουσιν.

Ταῦτα μετ᾽ ἀγάπης ἀποκρινόμεθα τῇ Ὑμετέρᾳ σεβασμίᾳ Μακαριότητι ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τῆς σκέψεως καὶ προτάσεως Αὐτῆς.

Ἀφορμὴν δὲ λαμβάνοντες ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Ὑμετέρα γερα-

σμία Μακαριότης τὴν σκέψιν ταύτην Αὐτῆς, ἐν τῇ ἣν ἔχει ἀντιλήψει ὅτι θὰ ἔδει ἵνα ἀποτελέσῃ θέμα κοινῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ συσκέψεως πασῶν τῶν ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, προήχθη διὰ γράμματος ἐγκυκλίου κοινοποιῆσαι πᾶσι τοῖς Ἁγιωτάτοις Προκαθημένοις αὐτῶν καὶ ἐκζητῆσαι τὴν συναίνεσιν αὐτῶν πρὸς σύγκλησιν συσκέψεως, εὔκαιρον ἡγούμεθα ἀδελφικῶς καὶ αὖθις ὑπομνῆσαι τῇ ἀγάπῃ Αὐτῆς, ὅτι, πάσης ἐν προκειμένῳ πρωτοβουλίας, κατὰ τὴν μακραίωνα τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τάξιν καὶ παράδοσιν, ἀποκειμένης, ὡς γνωστόν, τῇ καθ᾽ ἡμᾶς Ἁγίᾳ τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, ὡς Πρωτοθρόνῳ ἐν τῷ συστήματι τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, θὰ ἔδει ἵνα ἡ Ὑμετέρα ἀγαπητὴ καὶ περισπούδαστος Μακαριότης καὶ ἡ κατ᾽ αὐτὴν Ἁγιωτάτη ἀδελφὴ Ἐκκλησία, ἐν τῇ πρὸς τὴν τάξιν καὶ τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας ἐγνωσμένῃ προσοχῇ καὶ ἀφοσιώσει, καὶ τῷ ὑπὲρ τῆς κανονικῆς ἑνότητος ζήλῳ, καὶ τῇ πρὸς τοὺς ἱστορικοὺς καὶ κανονικοὺς αὐτῆς πρὸς τὸν ἡμέτερον Ἀποστολικὸν καὶ Πατριαρχικὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον δεσμοὺς ἐκτιμήσει αὐτῶν, τὴν σκέψιν καὶ πρότασιν ταύτην, καθ᾽ ἃ δὴ καὶ πᾶσαν γενικωτέρας φύσεως καὶ πανορθοδόξου ἐνδιαφέροντος σκέψιν, ὑπαγορεύουσαν ἐνδεχομένως τὴν ἀπὸ κοινοῦ τῶν Ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἀπόφασιν καὶ ἐνέργειαν, ἀνακοινώσῃ πρὸ παντὸς τῷ καθ᾽ ἡμᾶς Ἁγιωτάτῳ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ πρὸς κανονικὴν δι᾽ αὐτοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν Ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν τῶν προτεινομένων μελέτην, καί, εἴπερ ὁ καιρὸς ἤθελε κριθῇ εὔθετος, καὶ πραγματοποίησιν ἐνδεχομένως τῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῶν Ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν συνόδου καὶ συσκέψεως.

Ἐπὶ δὲ τούτοις φιλήματι ἁγίῳ κατασπαζόμενοι τὴν Ὑμετέραν γερασμίαν Μακαριότητα, διατελοῦμεν μετ᾽ ἀγάπης καὶ βαθείας τιμῆς.

ᾳπν΄, Σεπτεμβρίου κ΄.
Τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως **Ἀθηναγόρας.**

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ

ΜΗΝΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.

Ἡ ἑορτὴ τῆς Ἰνδίκτου ἐν τοῖς Πατριαρχείοις

Ἐν ἐπιβαλλούσῃ ἱεροπρεπείᾳ καὶ ἐκκλησιαστικῇ τάξει ἐτελέσθη ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 1ῃ τοῦ παρόντος μηνὸς Σεπτεμβρίου ἡ ἑορτὴ τῆς Ἰνδίκτου, καθαγιαζομένη, κατὰ τὴν ἔκπαλαι κρατοῦσαν τάξιν, ὑπὸ Θείας Λειτουργίας καὶ Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς χοροστασίας.

Ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ, ἔνθα ἐξετέθη εἰς προσκύνησιν τῶν πιστῶν ἡ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν συνεορταζομένη ἀρχαία μωσαϊκὴ ἱ. εἰκὼν Παναγίας τῆς Παμμακαρίστου, ἐχοροστάτησεν ἡ Α. Θ. Παναγιότης, συγχοροστατοῦντας ἔχουσα τοὺς Σεβ. Συνοδικούς τε καὶ Ἐνδημοῦντας Ἀρχιερεῖς Χαλκηδόνος, Δέρκων, Πριγκηποννήσων, Ἡλιουπόλεως, Θεοδωρουπόλεως, Εἰρηνουπόλεως, Αἴνου, Προικοννήσου, Γάνου καὶ Χώρας, Περγάμου, Χαλδίας, Λαοδικείας, Σάρδεων καὶ Ἰκονίου.

Εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς θείας Λειτουργίας, γενομένης ἐν μέσῳ πλήθοντος ναοῦ, ἤρξατο ἡ νενομισμένη τελετὴ τῆς Ἰνδίκτου καθ' ἣν ἡ Α. Θ. Παναγιότης, φέρουσα ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμοφόριον, ἀνέγνω ἀπὸ τοῦ πανσ. Πατριαρχικοῦ Θρόνου τὴν ἐπίσημον Πρᾶξιν τῆς νέας Ἰνδικτιῶνος, τὴν ὁποίαν ἀκολούθως ὑπέγραψαν Αὐτή τε καὶ ἅπαντες, κατὰ σειράν, οἱ συγχοροστατήσαντες Σεβ. Ἀρχιερεῖς.

Παρῆσαν συμπροσευχόμενοι ὁ Ἐξοχ. ἐν Ἀγκύρᾳ Ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος κ. Γ. Σεφεριάδης μετὰ τοῦ Ὑποπροξένου κ. Α. Δημητροπούλου, οἱ ἐκ τῶν Ὀφφικιάλων τῆς Ἐκκλησίας Μ. Λογοθέτης κ. Κ. Γκιώκας, Μ. Ρήτωρ κ. Βλ. Μιρμίρογλου, Μ. Χαρτοφύλαξ κ. Ἀ. Μόσχος, Μ. Πρωτέκδικος κ. Σ. Βαλιᾶς, Μ. Ρεφερενδάριος κ. Γ. Χόλλεμπαχ, Μ. Πρωτονοτάριος κ. Ἐ. Φωτιάδης καὶ Μ. Ἱερομνήμων κ. Σ Ζώης.

Τῆς ὅλης τελετῆς περατωθείσης ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀνῆλθεν εἰς τὸ Ἰδιαίτερον Πατριαρχικὸν Γραφεῖον, ἔνθα ἐδέχθη τοὺς Σεβ. Ἀρχιερεῖς. τοὺς Ἐπισήμους καὶ πλείστους ἐκ τῶν ἐγκρίτων τῆς ἐνταῦθα ὁμογενοῦς κοινωνίας, ὑποβαλόντας τὰ σεβάσματα αὐτῶν.

Πάνσεπτος Πατριαρχικὸς Ναός.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πανσ. Πατριαρχικῷ Ναῷ:

— Καθ' ὅλους τοὺς Ἑσπερινοὺς τῶν Σαββάτων.

— Τῇ 8ῃ τ. μ. ἑορτῇ, τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου, κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν.

— Τῇ 14ῃ τ.μ., ἑορτῇ τῆς Ὑψώσεως

τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ἀφ' ἑσπέρας μὲν κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν καὶ αὐθημερὸν κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν, συγχοροστατοῦντας ἔχουσα, κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην, τοὺς ἐκ τῶν Συνοδικῶν Σεβ. Μητροπολίτας Γάνου καὶ Χώρας κ. Παγκράτιον, Περγάμου κ. Ἀδαμάντιον, Χαλδίας κ. Κύριλλον καὶ Σάρδεων κ. Μάξιμον.

— Τῇ Κυριακῇ 17ῃ τ. μ., κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν, καθ' ἣν ἐτελέσθη ἡ καθιερωμένη τελετὴ τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Κυριῶν Φαναρίου. Κατ' αὐτὴν παρέστησαν, πλὴν τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς ῥηθείσης Ἀδελφότητος, τὰ Δ. Συμβούλια τῶν ἐν ταῖς παρακειμέναις ἐνορίαις τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων, τὰ ἐνταῦθα παρεπιδημοῦντα μέλη τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Τουρκοελληνικοῦ Συνδέσμου φιλίας ὡς καὶ πλῆθος εὐσεβοῦς ἐκκλησιάσματος.

Κατὰ τὰς λοιπὰς Κυριακάς, καθ' ἃς ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐτέλει χοροστασίας ἐν τοῖς ἱ. Ναοῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐχοροστάτησε, κατὰ τὴν τάξιν, ὁ Πανοσ. Μ. Πρωτοσύγκελλος.

Πατριαρχικαὶ χοροστασίαι.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐχοροστάτησεν ἐν τοῖς ἑξῆς ἱ. Ναοῖς τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς:

— Τῇ Κυριακῇ 3ῃ τ. μ. ἐν τῷ ἱ. Ναῷ Παναγίας Ἐγρῆ Καποῦ, κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν. Κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν θερμὴν ὑποδοχὴν τὴν Α. Θ. Παναγιότητα προσεφώνησαν, ἐν ἐκδηλώσει βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ τιμῆς, ὁ Ἱερ. Προϊστάμενος καὶ οἱ πρόεδροι τῆς τε ἐντίμου Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς αὐτόθι Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος, πρὸς οὓς ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπήντησε καταλλήλως.

— Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐν τῷ ἱ. Ναῷ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Ταταούλων, κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἑσπερινοῦ. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐπεσκέφθη τὸν Ἀθλητικὸν Σύλλογον καὶ ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας Αὐτῆς τὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ αὐτοῦ τελεσθεῖσαν ἑορτὴν τῆς Μητρός, γενομένη δεκτὴ καὶ προπεμφθεῖσα μετὰ τῶν προσηκουσῶν τιμῶν.

— Τῇ Κυριακῇ 10ῃ τ. μ., κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν, ἐν τῷ ἐν Νεοχωρίῳ ἱ. Ναῷ τῆς Παναγίας Κουμαριωτίσσης. Τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, παραστᾶσαν εἰς τὴν πρὸς τιμὴν Αὐτῆς ἐπακολουθήσασαν δεξίωσιν, προσεφώνησαν ὁ Ἱ. Προϊστάμενος καὶ ὁ πρόεδρος τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀμφότεροι ἀναλύσαντες τὸ ἐν τῇ Κοινότητι ἐπιτελούμενον ἀνορθωτικὸν ἔργον καὶ ἐξῃτήσαντο τὰς Πατριαρχικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀπαντῶσα ηὐχαρίστησε διὰ θερμῶν λόγων ἐπὶ τῇ γενομένῃ Αὐτῇ ἐγκαρδίῳ ὑποδοχῇ, συνεχάρη πάντας τοὺς λόγῳ τε καὶ ἔργῳ μοχθοῦντας ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τῶν κοινοτικῶν πραγμάτων καὶ ἐν τέλει ἀπένειμε τοῖς πᾶσι τὴν Πατριαρχικὴν Αὐτῆς εὐλογίαν.

— Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας, κατὰ τὸν Ἑσπερινόν, ἐν τῷ ἱ. Ἁγιάσματι τῆς Παναγίας Βλαχερνῶν, κηρύξασα καὶ τὸν θεῖον λόγον.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης, κατά τε τὴν ἔλευσιν καὶ προπομπὴν Αὐτῆς, ἐγένετο ἀντικείμενον βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ εὐλαβείας ἀπὸ μέρους τῶν τε κοινοτικῶν παραγόν-

των καὶ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ. Ἀκολούθως ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐπεσκέφθη τὴν ἕδραν τοῦ αὐτόθι Μορφωτικοῦ Συνδέσμου, συγχαρεῖσα καὶ εὐλογήσασα τὰ μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου ἐπὶ τῷ συντελουμένῳ κοινωφελεῖ ἔργῳ.

— Τῇ Κυριακῇ 24ῃ τ. μ. ἐν τῷ ἱ. Καθεδρικῷ Ναῷ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου τῆς Κοινότητος Σταυροδρομίου, κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν, ἐπὶ τῇ σεπτῇ μνήμῃ Παναγίας τῆς Μυρτιδιωτίσσης. Τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, προσελθοῦσαν μεθ' ἁπάσης τῆς ἀκολουθίας Αὐτῆς, ὑπεδέχθησαν τιμητικώτατα, ἐν τῷ προαυλίῳ τοῦ Ναοῦ, ὁ Ἀρχιερατικῶς Προϊστάμενος Σταυροδρομίου Σεβ. Μητροπολίτης Εἰρηνουπόλεως κ. Κωνσταντῖνος μετὰ τοῦ ἱ. Κλήρου τῆς Κοινότητος, ὁ πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὸ προεδρεῖον τοῦ Συνδέσμου τῶν Φίλων τῆς Μουσικῆς.

Κατὰ τὴν χοροστασίαν ταύτην, τελεσθεῖσαν ἐν ἐκκλησίᾳ πολλῇ, ἔψαλε τὸ πρῶτον ἡ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Ἄρχοντος Πρωτοψάλτου κ. Κ. Πρίγκου μεγάλη χορῳδία τοῦ Συνδέσμου τῶν Φίλων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς. Μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας Λειτουργίας ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐν συνοδείᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Εἰρηνουπόλεως, τῆς ἰδιαιτέρας Αὐτῆς ἀκολουθίας καὶ τοῦ ἱ. Κλήρου ἀνῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν ὑποδοχῶν τῆς Κεντρικῆς Ἐφορίας, ἔνθα ἐν προσφωνήσει πρὸς Αὐτὴν ὁ πρόεδρος τοῦ ῥηθέντος Συνδέσμου κ. Ἰ. Καζακίας ἀνέλυσε τὸν σκοπὸν τῆς ἱδρύσεως τοῦ Συνδέσμου, τονίσας ἰδιαιτέρως τὰς καταβληθείσας προσπαθείας πρὸς συγκρότησιν καὶ ἐμφάνισιν τῆς χορῳδίας ἐνώπιον τῆς σεπτῆς Κορυφῆς τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Πληρώματος, ἐπικαλεσθεὶς ἐν τέλει πρὸς ἐνίσχυσιν τὰς Πατριαρχικὰς εὐλογίας.

Ἀπαντῶσα ἡ Α. Θ. Παναγιότης διὰ θερμῶν ηὐχαρίστησε λόγων τοὺς σχόντας τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἱδρύσεως τοῦ Συνδέσμου, ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειαν Αὐτῆς πρὸς τὸν πρόεδρον καὶ τὰ μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου διὰ τὰ ὑπ᾽ αὐτῶν μετ᾽ ἀόκνου προσπαθείας καὶ περισσοῦ ζήλου ἐπιτελεσθέντα καὶ ὅλως ἰδιαιτέρως ἐξῆρε τὴν σημασίαν ἣν κέκτηται διὰ τοὺς Ὀρθοδόξους ἡ πατρῴα ἐκκλησιαστικὴ ἡμῶν Μουσική, ὁ ἀνεκτίμητος οὗτος θησαυρὸς τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, καταστέψασα ἐν τέλει τοὺς πάντας διὰ τῶν εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν Αὐτῆς. Ἀπερχομένη ἡ Α. Θ. Παναγιότης εἰς Φανάριον προεπέμφθη καὶ αὖθις μετὰ τῶν αὐτῶν ἐξαιρετικῶν τιμῶν.

— Τῷ Σαββάτῳ 30ῇ τ. μ. ἐν τῷ ἱ. Ναῷ Παναγίας Μουχλίου, κατὰ τὸν τελεσθέντα Ἑσπερινὸν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων τῶν ἐν τῇ περιοχῇ Φαναρίου εὑρισκομένων Ἐκπαιδευτηρίων.

Πατριαρχικαὶ ἐπισκέψεις.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον, ἐπεσκέφθη:

— Τῇ 9ῃ, 16ῃ καὶ 28ῃ τ. μ. τὸν ἐν τοῖς Νοσοκομείοις Βαλουκλῆ νοσηλευόμενον Σεβ. Μητροπολίτην Θεοδωρουπόλεως κ. Λεόντιον.

— Τῇ 14ῃ τ. μ. τὴν Κοινότητα Νεοχωρίου καὶ παρέστη ἐν τῇ αὐτόθι διοργανωθείσῃ ἑορτῇ τῆς παιδικῆς ἀναψυχῆς.

— Τῇ 17ῃ τ. μ. τὴν ἐν τῇ Μαρασλείῳ Σχολῇ στεγαζομένην Φιλόπτωχον Ἀδελφότητα Κυριῶν Φαναρίου καὶ ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας Αὐτῆς τὴν ἐπακολουθήσασαν τῆς ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ

Ναῷ τελεσθείσης θείας Λειτουργίας τελετήν.

Χειρονονία ἐψηφισμένου Ἐπισκόπου Λεύκης.

Τῇ Κυριακῇ 10ῃ τ. μ. ἐγένετο ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ἡ χειροτονία τοῦ Θεοφ. ἐψηφισμένου Ἐπισκόπου Λεύκης κ. Μάρκου Λίππα, ἱερουργούντων τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος κ. Θωμᾶ, Προικοννήσου κ. Φιλοθέου καὶ Ἰκονίου κ. Ἰακώβου.

Παρέστησαν συμπροσευχόμενοι πλῆθος εὐσεβῶν Χριστιανῶν, ὡς καὶ πλεῖστοι ἐκ τῶν ἐγκρίτων τῆς ἐνταῦθα παροικίας τῶν Βορειοηπειρωτῶν.

Μετὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν ἡ Α. Θεοφιλία ἐδέχθη εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν Ἀρχιερέων τὰ συγχαρητήρια τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, τῶν λειτουργησάντων Ἁγίων Ἀρχιερέων καὶ τῶν λοιπῶν προσελθόντων.

Αἱ παρὰ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι συγκεντρώσεις.

Τοῦ ἱ. Κλήρου.

— Ἡ Α. Θ. Παναγιότης προήδρευσε τῇ 15ῃ τ. μ. τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τῆς Πνευματικῆς Διακονίας, τῇ δὲ 26ῃ τ. μ. τῆς ὁλομελείας αὐτῆς, ἀναπτύξασα, κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην συνεδρίαν, διὰ μακρῶν τὰ διαλαμβανόμενα ἐν τῷ ἐκπονηθέντι νέῳ προγράμματι τῆς χειμερινῆς περιόδου θέματα.

— Τῇ 18ῃ τ. μ. ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐδέχθη τοὺς θεολόγους κληρικοὺς τῆς τε Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν παρακειμένων Ἱερῶν Μητροπόλεων, δοῦσα αὐτοῖς τὰς δεούσας περὶ θείου κηρύγματος ὁδηγίας ἐπὶ τῇ ἐπικειμένῃ ἐνάρξει τῆς χειμερινῆς περιόδου.

Τῶν Ἱερατικῶς Προϊσταμένων καὶ τῶν Προέδρων τῶν Κοινοτήτων.

Ἐπὶ τῇ νέᾳ Ἰνδικτιῶνι, κατόπιν προσκλήσεως τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας, προσῆλθον εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τῇ 7ῃ τ. μ. οἱ Ἱ. Προϊστάμενοι καὶ οἱ πρόεδροι τῶν Κοινοτήτων τῆς τε Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν παρακειμένων Ἱ. Μητροπόλεων.

Κατὰ τὴν συγκέντρωσιν ταύτην, εἰς ἣν παρέστησαν καὶ οἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιούχων Σεβ. Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος καὶ Δέρκων, προσελθοῦσα ἡ Α. Θ. Παναγιότης προσηγόρευσε τοὺς προσελθόντας καὶ διὰ μακρῶν ὡμίλησε περὶ τῆς ἀνάγκης ἀποκτήσεως κοινοτικῆς συνειδήσεως, παρεχούσης τὸ μέτρον τῶν πρὸς τὴν Κοινότητα ἐν γένει καθηκόντων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν ἐνοριτῶν, τονίσασα ἰδιαιτέρως ὅτι οἱ κοινοτικοὶ πόροι δέον νὰ αὐξηθῶσιν, ἵνα οὕτως ἐπιτευχθῇ καὶ ἡ τῶν Μειζόνων Καθιδρυμάτων τῆς ἐνταῦθα Ὁμογενείας οἰκονομικὴ εὐεξία. Ἐν συνεχείᾳ ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐβεβαίωσεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία περὶ πολλοῦ ποιεῖται τῆς προαγωγῆς καὶ προόδου τῶν Κοινοτήτων ἐν γένει, ὑπὲρ ὧν ἀμέριστον πάντοτε ἐκδηλώνει τὴν μέριμναν καὶ στοργὴν Αὐτῆς, ἑτοίμως ἀείποτε ἔχουσα νὰ παρέχῃ τὴν ἀφ' Ἑαυτῆς συναντίληψιν εἰς τὴν εὔρυθμον λειτουργίαν αὐτῶν.

Τῶν Ἱεροψαλτῶν τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς.

— Τῇ 12ῃ τ. μ. συνεκεντρώθησαν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, κατόπιν προσκλήσεως τῆς Μ. Ἀρχιδιακονίας, ἐπὶ τῇ νέᾳ Ἰνδικτιῶνι οἱ Ἱεροψάλται τῶν ἱ. Ναῶν τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς, οὓς χαιρετίζουσα διὰ θερμῶν λόγων ἡ Α. Θ.

Παναγιότης ἐξέφρασε τὴν χαρὰν Αὐτῆς ἐπὶ τῇ ἐπικοινωνίᾳ ταύτῃ καὶ ἀνέλυσεν ἐν συνεχείᾳ, διὰ λόγων μεστῶν ἐννοιῶν, τὴν ἣν κέκτηται διὰ τὴν Ἐκκλησίαν σημασίαν ἡ πατρῴα ἡμῶν μουσική, ἐξάρασα ἰδιαιτέρως τὴν μεγάλην αὐτῆς συμβολὴν εἰς τὰ τῆς θείας Λατρείας.

Τῶν Προέδρων τῶν Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων.

Τῇ 28ῃ τ. μ. ἡ Μ. Πρωτοσυγκελλία συνεκάλεσεν, ἐντολῇ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τὰς προέδρους τῶν Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν πλησιοχώρων Ἱερῶν Μητροπόλεων.

Κατὰ τὴν ὡς ἄνω συνάντησιν παρέστησαν, ὡσαύτως προσκληθέντες, οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Χαλκηδόνος καὶ Δέρκων, ὁ Πανοσ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Μελίτων καὶ ὁ Ἔπαρχος Φαναρίου κ. Menekşelioğlu μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης προσφωνοῦσα ηὐχαρίστησεν ἅπαντας τοὺς προσελθόντας διὰ τὴν προθυμίαν μεθ' ἧς ἀντεπεκρίθησαν πρὸς τὴν πρόσκλησιν τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας καὶ διηρμήνευσε τὴν πολλὴν χαρὰν Αὐτῆς. Ἐν συνεχείᾳ ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀναφερομένη εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς Ἡμισελήνου ἐπιτελούμενον θεάρεστον ἔργον ὑπεγράμμισε διὰ βαθυστοχάστων λόγων τὴν σημασίαν αὐτοῦ, πηγάζουσαν ἐκ τῆς μεγάλης ἰδέας τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν χρῃζόντων βοηθείας καὶ πασχόντων ἀδελφῶν ἡμῶν, διότι ἐν αὐτῷ, ὡς εἶπεν, ἀντικατοπτρίζεται ὁ ὄντως ἀληθὴς πολιτισμός, ὁ χαρακτηρίζων τοὺς ἐργάτας τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ.

Καταλήγουσα ἡ Α. Θ. Παναγιότης ὡμίλησε περὶ τοῦ καθόλου ἔργου οὗτινος στοχάζονται αἱ Φιλόπτωχοι Ἀδελφότητες τῆς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν πέριξ Ἱερῶν Μητροπόλεων, αἵτινες οὐ μόνον ἀποτελοῦσι πηγὴν συναντιλήψεως καὶ παραμυθίας διὰ τοὺς ἔχοντας ἐπιτακτικὰς ἀνάγκας ἀδελφοὺς ἡμῶν, ἀλλ' ἐμφανίζουσι καὶ στάδιον εὐγενοῦς ἁμίλλης περὶ τὴν ἄσκησιν τῆς εὐποιΐας καὶ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ διὰ τὰς ἐργαζομένας καὶ μοχθούσας ἐν αὐταῖς, πρὸς ἃς ἐν τέλει ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειαν Αὐτῆς.

Πατριαρχικὸν Παρεκκλήσιον.

Τῇ 20ῇ τ. μ., ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Εὐσταθίου, ἐτελέσθη ἐν τῷ Ἰδιαιτέρῳ Πατριαρχικῷ Παρεκκλησίῳ, κατὰ τὴν τάξιν, θεία λειτουργία μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ἡ Α. Θ. Παναγιότης, περιβληθεῖσα ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμοφόριον, ἀνέγνω Τρισάγιον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου Εὐσταθίου Εὐγενίδου, Κτίτορος τοῦ Παρεκκλησίου καὶ τῶν Ἰδιαιτέρων Πατριαρχικῶν δωμάτων.

Ὁ Πρεσβευτὴς τῆς Μεγάλης Βρεττανίας εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

— Τῇ 9ῃ τ. μ. ὁ ἐν Ἀγκύρᾳ Πρεσβευτὴς τῆς Ἀγγλίας Ἐξοχ. κ. Noel Charles προσῆλθεν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ ἐπεσκέφθη τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, γενόμενος δεκτὸς μετὰ τῶν προσηκουσῶν τῷ ἀξιώματι αὐτοῦ τιμῶν.

Ἡ Α. Θ. Παναγιότης μεταβᾶσα μετὰ τῆς Ἀκολουθίας Αὐτῆς τῇ 11ῃ τ. μ. εἰς τὸ μέγαρον τῆς ἐνταῦθα Ἀγγλικῆς Πρεσβείας ἀνταπέδωκε τὴν ἐπίσκεψιν πρὸς τὴν Α.

Ἐξοχότητα, προϋπαντηθεῖσα καὶ προπεμφθεῖσα ἐν ἐκδηλώσεσι βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ τιμῆς.

— Τῇ 21η τ. μ. ἡ Α. Θ. Παναγιότης παρέθετο ἐν τοῖς Πατριαρχείοις πρὸς τιμὴν τοῦ εἰρημένου Ἐξοχ. Πρεσβευτοῦ γεῦμα, εἰς ὃ ὡσαύτως προσκληθέντες παρεκάθησαν ὁ ἐνταῦθα Γεν. Πρόξενος τῆς Μ. Βρεττανίας κ. A. N. W Napier μετὰ τοῦ κ. G. Mullard. διπλωματικοῦ γραμματέως τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας, ὡς καὶ οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Χαλκηδόνος, Προύσης, Περγάμου, Ἰκονίου, ὁ Πανοσ. Μ. Πρωτοσύγκελλος καὶ ὁ κ. Ἰ. Παναγιωτίδης, Σχολαρχεύων καὶ Καθηγητὴς ἐν τῇ κατὰ Χάλκην Ἱ. Θεολογικῇ Σχολῇ.

Πατριαρχικαὶ προσρήσεις καὶ εὐχαί.

— Τῇ 6η τ. μ. ὁ Πανοσ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Μελίτων μεταβὰς εἰς τὸ ἐνταῦθα Γεν. Ἑλληνικὸν Προξενεῖον ἀντεπεσκέφθη ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τὸν ἐν Ἐγκύρᾳ Ἐξοχ. Ἐπιτετραμμένον τῆς Ἑλλάδος κ. Γ. Σεφεριάδην.

— Ἐπὶ τῷ Μουσουλμανικῷ Βαϊραμίῳ τῇ 23η τ. μ., σεπτῇ Πατριαρχικῇ ἐντολῇ, ὁ Πανοσ. Μ. Πρωτοσύγκελλος μετέβη, ἐν συνοδείᾳ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Τουρκικοῦ Γραφείου κ. Ε. Μαυρίδου, καὶ ἐπεσκέφθη τὸν Ἐξοχ. Νομάρχην καὶ Δήμαρχον τῆς Πόλεως Δρα Fahrettin Kerim Gökay, ὡς καὶ τὸν Διευθυντὴν τῆς Ἀστυνομίας κ. Kemal Aygün, διαβιβάσας ἀμφοτέροις τὰς συγχαρητηρίους εὐχὰς τῆς Α. Θ. Παναγιότητος.

— Τῷ Ἄρχ. Μ. Λογοθέτῃ κ. Κ. Γκιώκᾳ, ἀγαγόντι τῇ 29η τ. μ. τὴν ἑορτὴν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τὰς Πατριαρχικὰς εὐχὰς διεβίβασεν ὁ Πανοσ Μ. Πρωτοσύγκελλος.

Πατριαρχικὰ συλλυπητήρια.

Ὁ Πανοσ. Μ. Πρωτοσύγκελλος διεβίβασε τῇ 5η τ. μ. τῷ ἐνταῦθα Προξένῳ τῆς Βραζιλίας κ. **M. C. Silva** τὰ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς συζύγου αὐτοῦ Πατριαρχικὰ συλλυπητήρια.

Πατριαρχικὰ γεύματα.

Κατὰ τὸν παρόντα μῆνα ἡ Α. Θ. Παναγιότης παρέθετο ἐν τοῖς Πατριαρχείοις γεῦμα:

— Τῇ 5η τ. μ. πρὸς τιμὴν τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ Ἐπιτετραμμένου τῆς Ἑλλάδος Ἐξοχ. κ. Γ. Σεφεριάδου. Εἰς τὸ γεῦμα τοῦτο παρεκάθησαν ὁ ἐνταῦθα Γεν. Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Γ. Χριστόπουλος μετὰ τοῦ Ὑποπροξένου τῆς Ἑλλάδος κ. Α. Δημητροπούλου καὶ τοῦ παρὰ τῇ ἐν Ἀγκύρᾳ Ἑλληνικῇ Πρεσβείᾳ ἐμπορικοῦ Ἀκολούθου κ. Δ. Βοσνιάκου.

— Τῇ 18η τ. μ. πρὸς τοὺς ἀπεσταλμένους τῆς ἐν Ἀμερικῇ ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας **Prudential Line** κ κ. H. Horner καὶ Γ. Σταυρίδην.

Ἀφίξεις—Ἀναχωρήσεις.

— Τὸν ἐπανακάμψαντα ἀεροπορικῶς εἰς Ἑλλάδα τῇ 1η τ. μ. Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Παρθένιον Πολάκην, καθηγητὴν τῆς Ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Θεσσαλονίκης, ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἀπεχαιρέτησεν ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ τοῦ **Yeşilköy** ὁ Ὑπογραμματεὺς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Πανοσ. Διάκονος κ. Ἰάκωβος.

— Τυχὼν τῆς σχετικῆς κανονικῆς ἀδείας ἀνεχώρησε τῇ 15η τ. μ. ἀτμοπλοϊκῶς εἰς Ἑλλάδα ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Προικοννήσου

κ. Φιλόθεος, ὃν ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος κατευώδωσεν ὁ Πανοσ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Μελίτων.

Διορισμοί.

— Ἀποφάσει τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τῆς Πνευματικῆς Διακονίας καὶ ἐγκρίσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος διωρίσθη Διευθυντὴς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Παιδικῶν Κηρυγμάτων ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἀλέξανδρος Καντώνης, τέως ἱ. Προϊστάμενος τῆς Κοινότητος Φερίκιοϊ.

— Εἰς τὴν οὑτωσὶ κενωθεῖσαν θέσιν ἱ. Προϊσταμένου διωρίσθη ὑπὸ τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Δημήτριος Παπαδόπουλος.

Ἐπισκέψεις

Τὴν Α. Θ. Παναγιότητα κατὰ τὸν μῆνα Αὔγουστον ἐπεσκέφθησαν:

— Τῇ 1ῃ ὁ κ. Δ. Τζαβούρης. Ὁ κ. Β. Ὀχανίδης. Ἡ ἐξ Ἀθηνῶν κ. Κ. Χατζανέστη.

— Τῇ 2ᾳ ὁ κ. Θ. Βουτσαρᾶς, ναύαρχος ἐν ἀποστρατείᾳ. Ὁ κ. Ch. House, διευθυντὴς τῆς Ἀμερικανικῆς Γεωργικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης. Ὁ ἐξ Ἰωαννίνων κ. Γ. Στεφανούδης, εἰσαγγελεύς. Ἡ ἐξ Ἀθηνῶν κ. Φ. Φουριέζου, δημοσιογράφος.

— Τῇ 5ῃ ὁ ἐν Ἀγκύρᾳ Ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος Ἐξοχ. κ. Γ. Σεφεριάδης μετὰ τοῦ ἐνταῦθα Γεν. Προξένου κ. Γ. Χριστοπούλου, τοῦ Ὑποπροξένου κ. Α. Δημητροπούλου καὶ τοῦ παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Πρεσβείᾳ τῆς Ἀγκύρας ἐμπορικοῦ Ἀκολούθου κ. Δ. Βοσνιάκου. Ὁ κ. Δ. Κιουσόπουλος, ἀντεισαγγελεὺς Ἀρείου Πάγου Ἀθηνῶν μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ. Ὁ ἐκ Χίου κ. Σ. Γαννιάρης.

— Τῇ 6ῃ ὁ Μ. **Sipahioğlu** μετὰ τοῦ κ. **F. Erman**. Ὁ ἐξ Ἀθηνῶν κ Γ. Βακαλώ, σκηνογράφος-ζωγράφος, μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ. Ἡ δνὶς Ε. Τσάμη, ἐκ τῶν ἀποφοίτων τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

— Τῇ 8ῃ ὁ κ. Λ. Σταματιάδης, ὑποδιευθυντὴς Τραπέζης Ἀθηνῶν. Ὁ κ. καὶ ἡ κ. Πρ. Βραχοπούλου ἐκ Παναμᾶ.

— Τῇ 9ῃ ὁ κ. Θ. Νάτσινας, διευθυντὴς τοῦ ἐνταῦθα Κεντρικοῦ Παρθεναγωγείου. Ἡ δὶς Ρ. Ῥαζῆ, καθηγήτρια τῆς Ροβερτείου Σχολῆς.

— Τῇ 12ῃ ὁ ὑποπρόξενος τῆς Ἀμερικῆς κ. **D. Hock**. Ὁ ἐξ Ἀμερικῆς κ. Γ. Σταυρίδης. Οἱ ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς κ. κ. Α. Καροῦσος καὶ Ἰ. Ἀναστασιάδης.

— Τῇ 13ῃ ὁ Ἄρχων Μ. Λογοθέτης κ. Κ. Γκιώκας. Ἡ Κεντρικὴ Ἐφορία τῆς Κοινότητος Γαλατᾶ. Οἱ ἐκ τῶν ἐφόρων τοῦ Νοσοκομείου Βαλουκλῆ κ. κ. Γ. Δεϊρμεντζόγλου, Ν. Φακατσέλλης καὶ Τ. Μαρῖνος. Ὁ κ. Σ. Λογαρᾶς, πρόεδρος Πρωτοδικῶν Ἀλεξανδρουπόλεως μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ. Ὁ ἰατρὸς κ. Β. Κῶνος.

— Τῇ 14ῃ ὁ κ. Α. Ζαχαριάδης, πρόεδρος τῆς Ἐφορίας τῆς Μεγάλης Σχολῆς.

— Τῇ 15ῃ ὁ ἐν Τεχεράνῃ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος, Ἐξοχ. κ. Γ. Κούστας.

— Τῇ 18ῃ ὁ κ. F. Belbez, πρῴην Γεν. Πρόξενος τῆς Τουρκίας ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ.

— Τῇ 20ῇ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δέρκων κ. Ἰάκωβος μετὰ τοῦ κ. **Halil Tufan**, ὑποδιοικητοῦ **Sarıyer**. Ὁ ἐνταῦθα Πρόξενος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. **Fr. Marille**. Ἡ κ. **A. Karassou**, ἰδιοκτήτρια τῆς ἐφημερίδος «**Journal d'Orient**». Ὁ κ. Δ.

Μάνου, καθηγητής. Ἡ κ. Ἀ. Γερασίμου, ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἀποφοίτων Ζαππείου μετὰ τῆς ἐξ Ἀθηνῶν κ. Σ. Γιαννάκη.

— Τῇ 21ῃ ὁ κ. Δ. Δρόσος, καθηγητὴς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν Ἀθηνῶν.

— Τῇ 23ῃ τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ Μορφωτικοῦ Συνδέσμου Μακροχωρίου.

— Τῇ 25ῃ ὁ Αἰδεσιμόλ. Μ. Οἰκονόμος κ. Γεώργιος Ἀναστασιάδης. Ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἀ. Παντολέοντος.

— Τῇ 29ῃ οἱ κ. κ. **Kasım Gülek, Alaeddin Ören** καὶ **Faruk Taşkıran**.

— Τῇ 30ῇ τὸ Δ. Συμβούλιον τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Κυριῶν τῆς Κοινότητος Μπαλίνου. Ἡ ἐκ Καναδᾶ κ. Χριστοφορίδου, ὡς καὶ ἄλλοι ἐκ τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΜΗΝΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.

Ἱερὰ Μητρόπολις Ρόδου.

Κατόπιν αἰτήσεως τοῦ Ἀρχιμ. Ἀναστασίου Κυριατσούλη, Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου Ρόδου, ἐνεκρίθη ἡ εἰς πρεσβύτερον χειροτονία τοῦ Διακόνου Λουκᾶ Κασανῆ, προοριζομένου διὰ χηρεύουσαν ἐφημεριακὴν θέσιν ἐν τῇ νήσῳ Ρόδῳ, ἀνετέθη δὲ τῷ Σεβ. Μητρ. Καρπάθου καὶ Κάσου κ. Ἀποστόλῳ ἵνα τελέσῃ τὴν ὡς ἄνω χειροτονίαν ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ.

Ἱερὰ Μητρόπολις Καρπάθου καὶ Κάσου.

Ὁ Σεβ. Μητρ. Καρπάθου καὶ Κάσου κ. Ἀπόστολος διὰ τηλεγραφήματος αὐτοῦ ὑπέβαλεν ὅτι ἀφιχθεὶς εἰς τὴν Ἐπαρχίαν αὐτοῦ καὶ ἐνθρονισθεὶς ἀνέλαβε τὰ ποιμαντορικὰ αὐτοῦ καθήκοντα καὶ ἐξῃτήσατο τὰς εὐχὰς τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας.

Τῇ Α. Σεβασμιότητι διεβιβάσθησαν διὰ σεπτοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος αἱ ὑπὲρ ἐπιτυχίας ἐν τῷ ποιμαντορικῷ αὐτοῦ ἔργῳ εὐχαὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἅγιον Ὄρος.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου διὰ γράμματος αὐτοῦ ἀνήγγειλε τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι πρὸς πνευματικὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἱεροῦ Τόπου προέβη εἰς τὴν ἔκδοσιν μηνιαίου Ἁγιορειτικοῦ Περιοδικοῦ εἰς 2.000 ἀντίτυπα, διανεμόμενα δωρεάν.

Ἤδη ἐκυκλοφόρησε τὸ πρῶτον τεῦχος μὲ περιεχόμενα ἐκ τῆς ἱστορίας καὶ τῆς ζωῆς τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Ἱ. Μονῶν.

Τῇ Ἱ. Μονῇ Ἁγίου Παύλου ἐξεφράσθη διὰ γράμματος ἡ εὐαρέσκεια τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν ἀναληφθεῖσαν πρὸς πνευματικὴν ἐξύψωσιν τοῦ Ἱ. Τόπου προσπάθειαν αὐτῆς.

Ἡ ἐν Πάτμῳ Ἱερὰ Πατριαρχικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Πάτμῳ Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου διὰ γράμματος αὐτοῦ ἐξητήσατο τὴν ἔγκρισιν, ἵνα ἀποστείλῃ ἐνταῦθα ἀντιπροσωπείαν ἐξ ἀδελφῶν τῆς Μονῆς πρὸς ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἐπὶ ζητημάτων ἀφορώντων εἰς τὴν ἐν γένει ζωὴν καὶ ὀργάνωσιν τῆς Μονῆς.

Ἀναγνωσθέντος συνοδικῶς τοῦ ὡς ἄνω γράμματος ἐνεκρίθη τὸ ὑποβαλλόμενον αἴτημα τῆς ἱ. Μονῆς, τοῦθ' ὅπερ ἀνεκοινώθη αὐτῇ διὰ γράμματος.

Σχολαρχία Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς.

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Προύσης κ. Πολυκάρπου, ὑποβαλόντος παραίτησιν ἀπὸ τῶν ἀνατεθέντων αὐτῷ καθηκόντων προσωρινῆς διευθύνσεως τῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς, τὰ καθήκοντα ταῦτα ἀνετέθησαν προσωρινῶς καὶ μέχρι τῆς ἐλεύσεως ἐνταῦθα τοῦ διορισθέντος Σχολάρχου τῆς Σχολῆς Θεοφ. Ἐψηφισμένου Ἐπισκόπου Μιλήτου κ. Ἰακώβου, τῷ ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς Ἐλλογιμ. κ. Ἰωάννῃ Παναγιωτίδῃ.

Τοῦ ὡς ἄνω διορισμοῦ ἐγκριθέντος ἁρμοδίως, ἡ αὐτοῦ Ἐλλογιμότης ἀνέλαβεν ἀπὸ τῆς 2ας Ὀκτωβρίου ἐπισήμως τὰ ἀνατεθέντα αὐτῇ ὡς ἄνω καθήκοντα.

Πατριαρχικὴ Ἐπιτροπὴ εἰς Ἀθήνας.

Συνοδικῇ ἀποφάσει Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Πριγκηποννήσων κ. Δωροθέου καὶ Αἴνου κ. Γερμανοῦ μετέβη εἰς Ἀθήνας, ἵνα ἐποικοινωνήσῃ μετὰ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σπυρίδωνος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ διαφόρων ἐκκλησιαστικῆς φύσεως ζητημάτων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν ἀτμοπλοϊκῶς τῇ 8ῃ Σεπτεμβρίου, ἀπὸ μέρους δὲ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος κατευώδωσεν αὐτὴν ὁ Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Μελίτων.

Ἀσθένεια Μητροπολίτου Θεοδωρουπόλεως.

Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἠσθένησε, προσβληθεὶς ἐκ προστάτου ὁ Σεβ. Μητρ. Θεοδωρουπόλεως κ. Λεόντιος. Ἡ Α. Σεβασμιότης, εὐθὺς ὡς ἠσθάνθη τὰς πρώτας ἀνησυχίας εἰσῆλθεν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Βαλουκλῆ, ἔνθα ὑποστὰς ἐπιτυχῶς δὶς χειρουργικὴν ἐπέμβασιν ὑπεβλήθη εἰς τὴν σχετικὴν θεραπείαν.

Τὴν Α. Σεβασμιότητα ἐπεσκέφθη τρὶς ἡ Α. Θ. Παναγιότης, διερωτήσασα τὰ τῆς ὑγείας αὐτῆς καὶ εὐχηθεῖσα ταχεῖαν ἀνάρρωσιν.

Ἀσθένεια Μητροπολίτου Περγάμου

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς προσβληθεὶς ἐκ ρευματισμῶν παρέμεινε κλινήρης ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Περγάμου κ. Ἀδαμάντιος, ὃν ἐπισκεφθεῖσα ἡ Α. Θ. Παναγιότης διηρώτησε τὰ τῆς ὑγιείας αὐτοῦ καὶ ηὐχήθη ταχεῖαν ἀνάρρωσιν.

Κανονικαὶ ἄδειαι.

— Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Προικοννήσου κ. Φιλόθεος, τυχὼν κανονικῆς ἐκκλησιασκικῆς ἀδείας, ἀνεχώρησε τῇ 16ῃ Σεπτεμβρίου εἰς Ἑλλάδα δι' οἰκογενειακὰς αὐτοῦ ὑποθέσεις.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗ

Ἔναρξις τῶν μαθημάτων.

Μετὰ θερμῶν ἐκδηλώσεων ἀγάπης καὶ στοργῆς πρὸς τὴν παλαίφατον Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν ἐγένετο τὸ ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου, 30ῆς τ. μ. ἐν τῇ ἐπισήμῳ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν αὐτῆς ἡ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους τελετή.

Ταύτην ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας Αὐτῆς ἡ Α. Θ. Παναγιότης, συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἰκονίου κ. Ἰακώβου, Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ καθηγητοῦ τῆς ὡς ἄνω Σχολῆς. Παρέστησαν δὲ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σάρδεων κ. Μάξιμος, ὁ Ἄρχων Μ. Χαρτοφύλαξ κ. Ἀ. Μόσχος, Βουλευτὴς Σταμπούλ, οἱ Γυμνασιάρχαι τοῦ Ζαππείου καὶ Ἰωακειμείου κ. κ. Ἀ. Χατζόπουλος καὶ Ἀ. Ἰατρόπουλος, οἱ πλεῖστοι ἐκ τῶν καθηγητῶν τῶν ἡμετέρων Ἐκπαιδευτηρίων, ἀντιπροσωπεῖαι τοῦ Συνδέσμου τῶν Σχολῶν, τοῦ Συνδέσμου Ἀποφοίτων Μ. Σχολῆς, Ζωγραφείου, Ζαππείου καὶ Ἰωακειμείου καὶ ἄλλοι.

Μετὰ τὸν ὕμνον τῆς Ἀνεξαρτησίας διὰ καταλλήλου προσλαλιᾶς ὁ ἐκ τῶν Ἐφόρων κ. Τ. Μαρῖνος ἐξῆρε τὴν σημασίαν τοῦ ὑπὸ τῆς Σχολῆς ἐπιτελεσθέντος ἔργου καθ' ὅλον τὸν μακρὸν βίον αὐτῆς καὶ περαίνων ὑπέβαλε τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἐφορίας πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἐπὶ τῷ ἐπιδεικνυομένῳ ὑπ' Αὐτῆς πρὸς τὴν Σχολὴν ἐνδιαφέροντι καὶ ἐπεκαλέσθη τὰς Πατριαρχικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας.

Ἐπηκολούθησεν ἡ λογοδοσία τοῦ Γυμνασιάρχου κ. Σπ. Ζαχαριάδου, ὡς καὶ ἡ ἀπὸ μέρους τοῦ ἐκ τῶν Τούρκων καθηγητῶν τῆς Σχολῆς κ. **Hakkı Suha Gezgin** ὁμιλία περὶ τοῦ συγχρόνου παιδαγωγικοῦ ἔργου τῆς Σχολῆς. Μεθ' ὃ ὡμίλησεν ἀπὸ μέρους τῶν παλαιῶν ἀποφοίτων ὁ κ. Ἀ. Ἰατρόπουλος, τὴν ὅλην δὲ σεμνὴν τελετὴν ἐπεσφράγισαν αἱ προσφωνήσεις δύο ἐκ τῶν ἐφετεινῶν ἀποφοίτων Τουρκιστὶ καὶ Ἑλ-

ληνιστί, ἀμφοτέρων ἀποχαιρετησάντων τὴν Σχολὴν καὶ πολλὴν εὐγνωμοσύνην ἐκφρασάντων διὰ τὰς προσκτηθείσας γνώσεις καὶ τὴν φιλοστοργίαν αὐτῆς.

Κατὰ τὴν ὡς ἄνω τελετὴν ἐγένοντο τὰ ἀποκαλυπτήρια τῶν εἰκόνων τῶν ἀποβιωσάντων κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καθηγητῶν τῆς Σχολῆς. Ὡσαύτως ἀπεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ καὶ τὸ ἐν τῇ στήλῃ τῶν Εὐεργετῶν τῆς Σχολῆς, ἀποφάσει τῆς Ἐφορίας, ἀναγραφὲν ὄνομα τοῦ ἐν Ἀμερικῇ ἐγκρίτου ὁμογενοῦς κ. Στ. Στεφανίδου ὅστις ἐδώρησε νεωτάτου συστήματος ὄργανα πρὸς πλουτισμὸν τῶν αἰθουσῶν τῆς Φυσικῆς Πειραματικῆς καὶ Χημείας, ἀνέλαβε δὲ ἰδίαις δαπάναις καὶ τὴν κατασκευὴν νέου ῥυθμοῦ θρανίων πρὸς εὐπρεπεστέραν ἐμφάνισιν τῶν παραδόσεων.

ORTODOKSİA — Ahlâkî ve Dinî Resale

İmtiyaz sahibi ve Umum neşriyat Müdürü : ADALAR MİTROPOLİTİ DOROTEOS YEORGİADİS

Mahal İdare: Büyükada, Kanarya sok., No. 16, İstanbul.

Basıldığı yer ve tarih : Çituri Biraderler, 30 Ekim 1950.